TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 120 — 1923

Lauantaina, lokakuun 6 p. — Sat. Oct. 6.

VII Vuosikerta - Vol. VII

Gompersilaisuus rehottaa vielä työväenliitossa

Patavanhoillisuuden parantumaton aseenkantaja Gompers pappeineen ja porvarillisine luutnantteineen pannut toimeen tavanmukaiset manööverinsä Työväenliikaiset konventionin avajaisissa. Työväenliiton jäsenmäärä nyt noin kolme miljoonaa.

Portland. — American Työväenliiton 43:ssa vuosikonventionissa pitämässään avajaispuheessaan liiton presidentti Samuel Gompers m. m. lausui, että lapsityö on nykyään yhtenä tärkeimpänä kysymyksenä järjestön toiminnassa. Gompers sanoi, ettei voi olla sen suurempaa vaaraa meidän sivitykselle mme, kuin lasten uhraaminen mammonan alttarille. Tapansa mukaan Gompers lasketteli suuria sanoja työväenliikkeen tehtävistä. Niinpä hän sanoi, että «työväenliikkeen tulee olla palkkatyöläisten liikettä, palkkatyöläisten kautta ja hyväksi.» Maatalouskysymyksestä puhuessaan Gompers lausui, että voittoilijain on onnistunut pitää järjestyneen työväestön ja farmarit erillään toisistaan, voidakseen sitä paremmin riistää niitä kumpaakin.

Kuten jo odottaakin sopi, ei Gompers saattanut taaskaan olla mainitsematta luokkatietoisista työläisistä, jotka ovat hänen verivihollisiaan. Punaisista puhuessaan hän m.m. huomautti: «Ne jotka tuntevat minut ja minun kantani, tietävät, että minä en ole edes vaaleanpunainen».

Piispakin tolkuttaa Gompersin puolesta

Episkopaalisen kirkkokunnan piispa Walker T. Summer oli tuotu konventionin avajaistilaisuuteen toimittamaan tavanmukaiset rukousmenot. Rukouksessaan piispa painosti uskollisuutta hallitusta kohtaan ja myöskin sopimusten pyhyyttä.

Portlandin pormestari Baker kaupungin puolesta pitämässään tervehdyspuheessaan kuvasi Amerikan työväenliittoa Amerikan työväestön «varaventtiiliksi». Konventionin vanhoillinen aines paukutti käsiään kun pormestari lausui, että työväenliitossa ei ole tilaa bolshevismille, I.W.W.-liitolle, sosialismille ja muille «ismeille».

Toimeenpanevan komitean esittämässä raportissa vastustettiin sitä, että hallitus sekaantuisi maan teolliseen elämään. Raportissa myöskin tuomittiin Ku Klux Klan ritarikunnan toimintaa ja fascistiliikettä.

Jäsenmäärä liki 3 miljoonaa.

Toimeenpanevan komitean esittämässä raportissa mainitaan Työväenliiton jäsenmäärä olevan nykyään 2,926,468. Jäsenmäärä on kasvanut 10 prosentilla viimeisen kymmenen vuoden ajalla. Tähän lukumäärään sisältyy kaikki erinäisten kansainvälisten järjestöjen jäsenet, mutta ei ne jäsenet, jotka lakkojen, työsulkujen tai työttömyyden takia ole kyenneet suorittamaan pääveroa pääjärjestölle. Jäsenmäärä on laskettu elok. 31 p. 1923 päättyneeltä fiskaalivuodelta.

Vuonna 1913 oli jäsenmäärä 1,996,004. Nykyinen jäsenmäärä on korkein kuin milloinkaan ennen, paitsi vuosina 1919—22, jolloin erikoinen tuotantoelämän vilkkaus oli suosiollinen unionistiselle järjestymiselle. Jäsenmäärä oli korkeimmillaan 1920, jolloin se nousi 4,078,740. 1922 jäsenluku oli 3,195,635, siis 269,167 suurempi kuin nykyinen jäsenluku.

Työväen Keskusneuvostojen lukumäärä on tänä vuonna 901, edellisenä vuonna ollen 905. Valtiojärjestöjen luku on 49.

Kansainväliset järjestöt, jotka osottavat suurta jäsenmäärän kasvua, ovat United Mine Workers, Mine, Mill & Smelter Workers, Molders &Elevator Constructors, Upholsterers. Vähäisempää kasvua osottavat Carpenters, Hodcarriers, Brick and Clay Workers, Marble Cutters, Plasterers, Stone Cutters, Stereotypers. Jäsenmäärän alentumista on tapahtunut seuraavissa: Blacksmith, Boilermakers, Railway Clerks, Hotel and Restaurant Workers, Amalg. Assn of Iron, Steel & Tin Workers, Longshoremen, Machinists, Meat Cutters & Butcher Workmen, Oil Field Workers, Seamen, Teachers, Commercial Telegraphers, Tobacco Workers. Kuitenkin 1923 tilasto osottaa kaikkien näidenkin unioiden jäsenmäärän kasvaneen vuoteen 1915 verrattuna.

Viljankasvattajain välitysjärjestö saa kannatusta lännellä

Calgary, Alta. — Tänä kesänä perustulla Albertan viljankasvattajain välitysjärjestöllä on kontrahti kaikkiaan 2,404,605 eekkerin Albertan nisuviljelyksestä ilmottavat järjestön virkailijat äsken julkaisemassaan raportissaan. Jos Albertan tämän vuotinen nisusato lasketaan 30 busseliksi eekkeriä kohden, jota alhaisempienkin arvioiden mukaan pidetään varmana, viljankasvattajain välitysjärjestö tulee tänä vuonna saamaan kontrollin noin 72 milj. busseliin.

Tätä voidaan pitää jo verrattain hyvänä saavutuksena, kun otamme huomioon, että viljankasvattajain välitysjärjestö perustettiin vasta muutama kuukausi sitten ja että järjestöllä on ollut kaikenlaiset vaikeudet voitettavana, sillä järjestön toimintaa on koetettu kaikilla keinoilla vaikeuttaa. Ensin kieltäytyi melkein kaikki pankit tekemästä liikettä järjestön kanssa ja viljaelevaattorien saamiseksi on järjestö myöskin joutunut ponnistamaan kaikkensa, mutta vaikeudet on voitettu yksi toisensa perään ja järjestön edistyminen on melko varmaa.

Viljankasvattajat toissa lännen maakunnissa ovat tämän kesän aikana perustaneet samanlaisia välitysjärjestöjä ja niiden avulla viljankasvattajat toivovat ainakin osaksi vapautuvansa viljakeinottelijain armottomalta riistolta.

Vatikaani aikoo lähettää apostolisen valtuutetun Moskovaan

Berlini. — Roomasta soopuneen tiedon mukaan suunnittelee Vatikaani apostoolisen valtuutetun lähettämistä Moskovaan lähempien suhteiden aikaansamiseksi neuvostohallituksen kanssa.

Vancouverista tilattu paljon viljaa ulkomaille

Vancouver. — Yli 5 miljoonaa busselia viljaa on tilattu lähetettäväksi Vancouverista Englantiin ja itämaihin ensi helmikuuhun mennessä, ilmottavat Vancouverin viljanvälittäjät.

Tämä on suuri lisäys kaikkiin edellesiin vuosiin verraten ja Vanvouverin viljanvälittäjät ilmottavat, että Vanvouverista voidaan tulevan talven aikana lähettää noin 50 tai 60 miljoonaa busselia ulkomaille, edellyttäen että ulkomailta saadaan tilauksia niin paljon, sillä Albertalla ja länsi-Saskatchewanilla on enemmän kuin kaksi kertaa niin paljon viljaa markkinoille lähetettäväksi.

Omankäden oikeutta yritetään rajottaa Saksassa

Berlin. — Maaseuduilla tapahtuneiden elintarvevarastojen ryöstöjen ja yhä lisääntyneen rikollisuuden johdosta Berliinin hallitus on vedonnut liittovaltioiden apuun yhteisistä toimenpiteistä näiden väkivaltaisuuksien lopettamiseksi.

Ohion maalarit vaativat 40 t. työviikkoa

Cleveland. — Katsoen maalarien ammatin epäterveellisyyteen, Ohion maalarien unioitten valtiokonventioni on päättänyt ryhtyä taistelemaan 40-tuntisen työviikon puolesta. Maalarit päättivät perustaa myöskin työläisten terveystoimiston, joka tulee olemaan union johdon alaisena ja jonka tarkoituksena on työläisten avustaminen sairaus- ja loukkaantumistapauksissa.

Klanitaistelu yhä kiristyy Oklahomassa

Oklahoma. — Oklahoman väestö on koko valtioita käsittävässä äänestyksessä antanut valtion lainlaatijakunnan valtuudet kokoontua ylimääräiseen istuntoon tarkotuksella pohtia kuvernööri Waltonin menettelyjä ja ryhtyä niistä mahdollisesti johtuviin toimenpiteisiin. Äänien enemmistö lainlaatijakunnan kokoontumisen puolesta oli niin suuri, että sitä ei edeltä päin osattu edes aavistaakaan. Äänestyksen toimittaminen johtui siitä kun kuvernööri Walton jyrkästi kielsi lainlaatijakunnan jäseniltä oikeuden ylimääräisen istunnon pitämiseen.

Äänestyksen johdosta on kuvernööri antanut seuraavan lausunnon: «Taistelu näkymätöntä valtaa (Ku Klux Klan ritarikuntaa) vastaan on vasta alussa Oklahomassa. Minä olen edelleenkin valtion kuvernööri.»

Samalla on kuvernööri ilmottanut, että valtio tulee olemaan edelleenkin sotalain alaisena.

Rautatieyhtiö joutunut maksamaan korvausta

Regina, Sask. — Mrs. Helen Mastin Reginasta ja Mrs. Lenna Purves Saskatoonista saivat kumpikin Canadan kansalliselta rautatieltä 14,000 dollaria korvausta miestensä kuolemasta täkäläisen oikeuden päätöksen perusteella. Miehet saivat surmansa Openshassa, Sask., tapahtuneessa junien yhteentörmäyksessä helmik. 10 p., 1923.

Ranskalaisten viha saksalaisia kohtaan

Pariisi. — Ranskalaisten antama käskykirja sallii paikallisten virkailijain Ruhrilla ja Reinin maalla palata takaisin tehtäviinsä, mutta kieltää preussilaisilta hallituksen virkailijoilta oikeuden palata toimiinsa.

Suurin osa preussilaisista sivilipalvelijoista erotettiin valtauksen aikana ranskalaisten toimesta ja tuhannet heistä ovat valmistautuneet palaamaan takaisin toimiinsa vallatulla alueella, mutta tämän tulevat ranskalaiset estämään.

Ranskalaiset väittävät, että nämä miehet ovat suurelta osalta syyllisiä vallatun alueen väestön vihamielisyyteen, kostotoimiin ja sabotaasin harjottamiseen valtaajia vastaan.

Ranskalaiset arvelevat, että Ruhrilla ja Reinin maalla on riittävä määrä miehiä saatavissa täyttämään kaikki hallituksen ja kunnallishallituksien avonaisena olevat virkapaikat tuomatta vanhan keisarillisen hallituksen preussilaisia virkailijoita niihin. On melko varmaa, että vain niiden hallituksen virkailijain ja siviilipalvelijain sallitaan palata takaisin tehtäviinsä, jotka ovat alueella syntyneet.

Puhetta suuresta merihirviöstä

Washington. — Puheet jättiläismäisesta merihirviöstä ovat taasen tulleet päiväjärjestykseen. Tällä kertaa on kysymyksessä vain kuollut merihirviö, joka ajelehtii jossakin Californian rannikoilla Tyynellä merellä. Tämän merihirviön on nähnyt Hallfried nimisen ruotsalaisen moottorilaivan kapteeni Andersen elokuun 27 päivänä Californian pohjois rannikolla. Kapteeni Anderson kertoi ensin luulleensa, että joku haaksirikkoutunut laiva pohja ylöspäin kääntyneenä ajelehtisi meren pinnalla. Lähemmin tarkastaessaan oli hän kuitenkin huomannut hylyn suureksi merihirviöksi, joka oli 200 jalkaa pitkä ja korkeimmalta kohdalta noin 25 jalkaa yläpuolella veden pinnan. Hirviö oli ollut musta ja valkoisia juovia toisesta päästä toiseen.

Amerikalaiset tiedemiehet eivät ainakaan vielä tahdo uskoa kapteenin juttua todeksi, selittäen, että tähän saakka ei ole vielä tavattu sataa jalkaa pitempää merihirviötä.

Kiina tulee saamaan uuden ultimaattumin

Liittomaat häärivät edelleen Kiinan nöyryyttämiseksi.

Washington. — Täällä on saatu tietää, että Yhdysvallat ja useiden muiden maiden hallitukset tulevat piakkoin lähettämään uuden jyrkkäsanaisen nootin Kiinalle, vaatien hyvitystä niistä ulkomaalaisista, jotka kiinalaiset rosvot kaappasivat joitain kuukausia sitten. Kiinalle lähetettävä nootti tulee olemaan ultimaattumin luontoinen, joskaan nootin muodosta ei ole vielä lähemmin sovittu.

Pikatietoja

RUHRIN LAKKOLAISET PALAAVAT TYÖHÖN.

Essen. — Tänne tulleiden tietojen mukaan kaivosmiehet kaikkialla Ruhrin alueella ovat palaneet työhön.

SAKSAN MINISTERISTÖ ERONNUT.

Berlin. — Kansleri Stresemann ja hänen ministeristönsä on ottanut eronsa. Presidentti Ebert on kehottanut herra Stresemannia muodostamaan uuden ministeristön, mutta hän on kieltäytynyt. Poliittisissa piireissä puhutaan direktaarion nimittämisestä kukistuneen ministeristön tilalle.

PANKKIKEINOTTELIJOITA VANGITTU.

Toronto. — Äsken keikahtaneen Home Pankin yhdeksän johtavaa virkailijaa on vangittu syytettynä pankin varojen väärin käyttämisestä ja väärien selostusten antamisesta pankin tilasta. Kaikki vangitut on laskettu vapaaksi takauksella. Vangittujen tutkimisen odotetaan saattavan päivänvaloon sitä häikäilemätöntä keinottelua, mitä pankin yhteydessä on harjotettu.

NEUVOSTOPANKIN JOHTAJA VANGITTU.

Riika. — Moskovasta saapuneessa tiedonannossa kerrotaan, että neuvostohallituksen teollisuuspankin johtokunnan puheenjohtaja Krassenoschekoff on vangittu, syytettynä pankin varojen käyttämisestä personallisiin tarkotuksiinsa. Työläisten ja talonpoikain komitea on antanut lausunnon, että Krassenoschekoffia tullaan menettelynsä johdosta ankarasti rankaisemaan.

NOVA SCOTIAN TERÄSOLOJA TUTKITAAN.

Ottawa. — Nova Scotian terästeollisuusoloja tutkimaan nimitetyn hallituksen komissionin puheenjohtaja tri J. W. Robertson on ilmottanut, että komissioni tulee pitämään ensimäisen kuulustelun tämän kuun 15 päivänä Ottawassa, jonka jälkeen komissioni matkustaa Cape Bretoniin ryhtyäkseen varsinaiseen tutkimustyöhön.

UUTISTRUSTI PERUSTETTU ENGLANNISSA.

Lontoo. — Englannin työväenpuolueen äänenkannattaja Daily Herald kertoo koko Englantia käsittävän uutistrustin perustamisesta, jossa ovat melkein kaikki Englannin porvarilehdet edustettuna.

Tapaturmien luku Ontariossa vähentynyt

Toronto. — Kaikkiaan 5,291 loukkaustapausta raporteerattiin Ontario Compensation Boardille viime syyskuun ajalla, joista 24 johti kuolemaan. Viime elokuussa raporteerattiin lautakunnalle kaikkiaan 5,832 loukkaustapausta, vähennys edelliseen kuukauteen verraten 541 loukkaustapausta.

Korvauksiin ja sairaalakustannuksiin myönsi lautakunta syyskuun ajalla kaikkiaan $501,322.91 josta summasta korvauksiin työläisille maksettiin $432,829.95 ja $68,492.96 saisaalakustannuksiin.

Valkoinen nyrkkivalta Suomessa

(Kaapelisanoma Työmiehelle.)

Tukholma, lokak. 1 p. — Suomen työväestö on haudannut Yrjö Mäkelinin suurilla juhlallisuuksilla, siten osottaen kunnioitustaan rohkealle ja kyvykkäälle esitaistelijalleen ja mieltään valkoporvaristolle, minkä vainon uhrina Mäkelin kaatui. Lahtarihallitus on vapauttanut 19 entistä poliittista vankia, mutta niiden joukossa ei ole Valpas.

Suojeluskunta on suoranaisesti kommunistien vainon ja vangitsemisten takana. Suojeluskunnan kirjuri avoimesti selittää, että se on 120 artikkelillaan pakottanut vangitsemiset ja nyt tullaan vangitsemaan kommunistiset kunnalliset edustajat ja tuhoamaan tyyten ja ainiaaksi kommunistinen liike Suomesta.

Suomen lahtaristo näkyy olevan tavattoman kuolemanpelon jäytämänä. Merkillistä vain, sillä sehän jo v. 1918 telotti ja nälkään kidutti yli 30,000 vallankumouksellista työläistä siinä mielessä että se pääsee vallankumouksellisesta ja kapinallisesta työväestöstä rauhaan ainiaaksi — ja nyt se on tekemässä samanlaista epuharvennusta ja samoista syistä. Lahtaristo ei näy näkevän nenäänsä pitemälle, että se tulee piakkoin itse kuristumaan virittämäänsä silmukkaan.

Quebecin maakunta saanut lisää väestöä

Quebec. — Quebecin maakunta on saanut kuluneen kesän aikana kaikkiaan 10,917 uutta asukasta. Uudet tulokkaat jakaantuvat eri kansallisuuksiin seuraavasti: englantilaisia 2, 538, ranskalaisia 118, irlantilaisia 672, skotlantilaisia 1,936, belgialaisia 71, yhdysvaltalaisia 2,890 ja muista maista 2,692.

Moottorittomain lentokoneiden uusia ihmeitä

Gersfeld, Saksa. — Moottorittomalla lentokoneella saavutti eräs Bolsch niminen lentäjä uuden ennätyksen lentämällä 19 kilometriä yhdessä tunnissa, saavuttaen 254 metrin korkeuden. Viime vuotisissa liukulentokilpailuissa ensimäisen palkinnon saavuttanut Marteens suoritti 14 kilometrin matkan tunnissa.

Yhdysvaltain tupakkatrusti niellyt canadalaisen

Winnipeg — Amerikalainen tupakkatrusti, United Cigars Stores of the United States on ostanut canadalaisen tupakkakauppa ketjun, United Cigars Stores of Canada. Kauppasummaksi ilmoitetaan 1,000,000.

Kaksi hukkunut Saskatchewanissa

Glidden, Sask. — Kaksi viljankorjaajaa, Peter Rogers ja Charles Tucker hukkui täällä, kun auto jolla he ajoivat erään kolmannen miehen kanssa, törmäsi Lemsfordin ferryn lautalta South Saskatchewan jokeen. Kolmas miehistä kykeni pelastamaan itsensä.

Kahden hukkuneen ruumiita ei ole vielä tähän mennessä löydetty. Molemmat Rogers ja Tucker olivat tulleet lännelle Ontariosta. Ensinmainitun arvellaan olevan suuren perheen isän.

Grönlannin tutkijat

Kristiania. — Norjalainen tieteellinen retkikunta, jonka laiva Conrad Solmboe on tarttunut kiinni jäihin Görnlannin itärannikolla, on langattomalla sähkölennättimellä kehoittanut Norjan hallitusta lähettämään avustusretkikunnan. Hallitus on päättänyt lähettää viipymättä apua.

Kunnallishallituksia erotetaan Espanjassa

Madrid. — Espanjan sotilashallinto on uhannut sulkea kaikki sellaiset keskukset, joista levitetään huonoja uutisia pörssiä koskevista kysymyksistä.

Sotilasviranomaiset hajottivat Madridin kunnallishallituksen viime maanantaina sotilashallinnon julkaiseman dekreetin perusteella. Kaupungin majuri ja hänen apulaisensa sekä neuvoston jäsenet lähtivät käskyn saatuaan kaupungin talolta koteihinsa. Uusi kunnallishallitus muodostettiin herttua Tetun johdolla vähän jälkeen entisen hallituksen hajottamista ja Alberto Alooce Rivacoba valittiin kaupungin majuriksi. Uusi neuvosto on kokoonpantu tohtoreista, kauppiaista, korporationien johtokuntien jäsenistä, muutamista liikeapulaisista ja insinööreistä.

Toinenkin kunnallishallitus hajotettu.

Barselona. — Kaukungin kunnallishallitus hajotettiin täällä viime maanantaina sotilaskuvernööri, kenraali Lesadan toimesta. Lesada luki kunnallishallituksen kokoukselle sotilashallinnon julkaiseman dekreetin, missä määrättiin kunnallishallitus hajottavaksi, jonka lukemista hallituksen jäsenet kuuntelivat protesteeraamatta. Lopetettuaan määräsi hän erotetut neuvoston jäsenet poistumaan, jotka sanomatta sanaakaan protestiksi poistuivat kokoushuoneesta.

Jose Banque, kreikan kielen professori Barselonan yliopisossa, valittiin sen jälkeen kaupungin majuriksi.

Lentokone pudonnut maahan International Fallsissa

Fort Frances, Ont. — Theo. Fossos, tästä kauppalasta sai surmansa ja hänen poikansa Berdine loukkaantui vaikeasti, kun luutnantti Hittin lentokone putosi M. & O. Paper yhtiön paperipuupihaan International Fallsissa. Kuolemansyiden tutkinnossa, mikä pidettiin, selvisi, että koneen epäkuntoon joutumisen takia Hittin oli mahdoton välttää onnettomuutta. Fossos oli täkäläisen Palace hotellin omistaja.

Kuolevaisuus lisääntynyt Torontossa

Toronto. — Juuri julaistun kuukausiraportin mukaan oli yleinen kuolevaisuus Torontossa syyskuun ajalla niin suuri, että kuolevaisuus sen mukaan nousee 9 ja puoleen henkilöön jokaista tuhatta asukasta kohden vuodessa, verrattuna samaan kuukauteen viime vuonna, jolloin se nousi vain 8 ja puoleen henkilöön jokaista tuhatta asukasta kohden vuodessa.

Suurin osa kuolemista johtui syyskuun ajalla sydäntaudista, johon kuukauden ajalla kuoli kaikkiaan 49 henkilöä. Seitsemän henkilöä kuoli lavantautiin, mutta jokaisessa tapauksessa oli tautiin sairastuminen tapahtunut kaupungin ulkopuolella.

Tuhoisa rajumyrsky Nova Scotiassa

Sydney, N. S. — Nova Scotian rannikoilla ja alueella raivonneessa ankarassa myrskyssä on useita laivoja joutunut haaksirikkoon, samalla kun myrsky on tehnyt muutakin tuhoa. Kaikkien enemmän on myrsky tehnyt vahinkoa Cape Bretonin saarella, jossa rankkasateen aiheuttamat tulvat ovat tuhonneet siltoja, hävittäneet rautateitä ja vahingoittanut telefooni- ja sähkölennätinlinjoja. Junaliikenne joutui seisauksiin useaksi päiväksi. Kymmenet asuinrakennukset ovat olleet kokonaan veden vallassa.

Mexico City. — Mexicon parlamentin alahuoneen käytävällä otteli kaksi eduskunnan jäsentä nyrkkien ja pistoolien kanssa. Tappelun luultiin ensin olevan poliittista laatua, jonka johdosta eduskunnan parvekkeella tapahtui jo valtiollisia mielenosotuksia. Myöhemmin kuitenkin selvisi, että riita oli persoonallista laatua.

Nova Scotian syytösjutut on nyt vahvistettu

Mainarien järjestön virkailijat joutuvat vastamaan viime lakkotaistelussa antamistaan selostuksistaan.

Halifax. — Ylioikeus on vahvistanut Nova Scotian hiilenkaivajain järjestön entistä presidenttiä Daniel Livingstonea ja saman järjestön sihteeriä James B. McLachlania vastaan nostetut kanteet kapinallisten selostusten antamisesta. Mainitut työväenmiehet vangittiin äskeisen Nova Scotian lakkotaistelun yhteydessä lakkoasemaa koskevien selostusten antamisesta. Ei ole vielä tiedossa milloin heidän juttunsa tulee oikeuden käsiteltäväksi.

Venäjän ulkomaakauppa

Moskava. — Nykyinen vuosi on antanut sangen suotuisia tuloksia Venäjän ulkomaankaualle. Kauppavaihdon ehdottoman kasvamisen lisäksi on ollut huomattavissa myöskin kauppabalanssin alkaminen muuttua aktiiviseksi. Kuluvan vuoden ensi puoliskolla nousi vienti yli 38 miljoonan kultaruplan, tuonnin noustessa melkein samaan määrään.

Vehnän myynti Ranskaan.

Moskova. — Viljanvientivirasto on tehnyt ranskalaisten teollisuudenharjoittajain kanssa sopimuksen suuren vehnämäärän myymisestä uudesta sadosta. Kauppa on solmittu tshervontseissa.

Naftan vientiä helpotettu.

Moskova. — Volgan satamista Latvian rajalle kuljetettavien naftalastien alennustariffit on tariffikomitea ulottanut myöskin niihin naftalasteihin, jotka mainituista satamista kuljetetaan Viron rajalle Kingiseppiin, Pihovaan ja Isbarskiin.

Murha ja itsemurha seurauksena hatun varkaudesta

St. Paul, Minn. — Kolme kuukautta sitten Harry Simmons syytti Harry Sommersia hänen olkihattunsa varastamisesta. Sommers väitti olevansa syytön hatun varastamiseen ja Simmons ampui hänet kuoliaaksi. Muutama tunti sen jälkeen kuin hänen juttunsa annettiin valamiehistölle täällä viime tiistaina, Simmons hirtti itsensä kauntin vankilassa. Hattu maksoi ainoastaan kaksi dollaria.

Turkista tasavalta

Wieni. — Täkäläisessä Neue Frei Pressessä julaistaan lehden kirjeenvaihtajan haastattelu Turkin uuden hallitusmiehen Mustapha Kemalin kanssa. Haastattelussa oli Mustapha m.m. lausunut seuraavaa:

«Meillä tulee olemaan tasavalta ja presidentti, pääministeri ja vastuunalainen ministeristö ja Angora tulee olemaan uuden tasavallan pääkaupunki. Kokonaisuudessaan Lausannen sopimus on tyydyttävä ja me tulemme huolellisesti noudattamaan sen sopimuksia.»

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnepegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No: 1 Northern	$0.97 5/8
No: 2 Northern	0.95 5/8
No: 3 Northern	0.93 1/8
Kaurat:	
No: 2 C. W.,	0.44
No: 3 C. W.,	0.41
No: 1 extra feed	0.41
Ohra:	
No: 2 C. W.,	0.51
No: 4 C. W.,	0.47 1/4
Pellava:	
No: 1 N. W. C.,	2.16 1/4
No: 2 C. W.,	2.11 1/2
No: 3 C. W.,	1.88 1/2
Ruis:	
No: 2 C. W.,	0.64 1/2

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseer kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Oklahoman sotatila

Sellaisissa tilanteissa kuin mitä nykyään vallitsee Oklahomassa, varsinkin mikäli ne saattavat kehittyä kokonaista yhteiskunnallista elämää mullistavaksi, on tavattoman vaikea löytää sen pohjan, jolta työväestön on asemaa tarkastettava. Surullisen kuuluisa Ku Klux Klan järjestö on joka suhteessa koko olemassaolonsa ajan osottanut, että työläisillä siihen nähden ei voi olla mikään muu kuin sovittamaton vihollisuuskanta. Joskaan tämä yöritarien järjestö ei suoranaisesti ole kapitalistien järjestöjä työläisiä vastaan, on se kuitenkin epäilemättä valmis jokaisessa työn ja pääoman välisessä taistelussa valmis esiintymään työnantajain puolesta. Se on olemukseltaan porvarillinen ja nykyisen yhteiskuntajärjestelmän puitteisiin sisältyvä laitos. Sikäli kun sen moraalisista tai yhteiskunnallisista katsomuksista voi olla puhetta, kohdistaa se toimintansa sellaisia ilmiöitä vastaan, jotka sen mielestä ovat vahingollisia ihmisten hyvinvoinnille ja yhteiskunnalle. Mutta päämääriinsä se pyrkii omalla väkivaltaisella tavallaan, välittämättä mitään voimassa olevista laeista ja laitoksista.

Juuri menettelytapojensa takia Ku Klux Klan ritarikunta onkin vetänyt päällensä sen oikeutetun vihan ja tuomion, minkä alaiseksi se kaikkialla ajattelevampien ihmisten keskuudessa on joutunut. Väkivaltaisen toimintansa yhteydessä on tämä ritarikunta vähitellen muodostunut poliittiseksi liikkeeksi, jonka kautta se on joutunut ristiriitaan vallitsevien porvaripuolueidenkin kanssa.

Sikäli kun Oklahoman tapauksista on kysymys, ovat ne kärjistyneet nykyiseen pisteeseensä ennen kaikkea porvarien poliittisten kilvottelujen kautta, johon kummaltakin puolen on kietoutunut paitsi valtion lainlaatijakunnan jäseniä, myöskin vaikutusvaltaisia valtion virkailijoita. Valtion kuvernöörin Waltonin asettuessa virkavaltansa nojalla tukahuttamaan yöritarien valtiollisia aikeita, ovat he puolestaan yrittäneet käyttää apunaan valtion lainlaatijakunnan auktoriteettia. Kuvernööri joutui estämään lainlaatijakunnan kokoontumisen ja turvautui valtion miliisiin nojaavaan sotilasdiktatuuriin. Taistelu ei näin ollen kummaltakaan puolen ole enään taistelua edes porvarillisen lain ja järjestyksen puolesta, vaan taistelua kahden porvarillisen ryhmän välillä, jotka kumpikin väkivaltaan nojaten pyrkivät valtion kontrolliin. Sikäli kun työväen suhteesta tähän taisteluun on kysymys, eivät työläisten edut lyö yhteen kummankaan ryhmän kanssa. Jos työväestö asettuisi tukemaan kuvernöörin uskottelemaa «lain ja järjestyksen» palauttamista, joutuisi se samalle pohjalle valtion miliisin kanssa, joka pistimien avulla pitää vahtia, ettei lainlaatijakunnan jäsenistö saisi kokoontua ylimääräiseen istuntoon. Ja kuitenkin kansanomainen ajattelu johtaa siihen, että lainlaatijakunnan pitäisi saada kokoontua, koska sen pitäisi edustaa suurinta sanontavaltaa valtion asioissa. Mutta lainlaatijakuntakin olisi kykenevä sanomaan jotain selventävää ainoastaan siinä tapauksessa, että se työläisten ja farmarien, sanalla sanoen työtätekevien kansanjoukkojen tahdosta ja niiden edustajana olisi kykenevä sanomaan ratkaisevan sanansa ei ainoastaan yöritarien väkivaltaiselle vehkeilylle, vaan muillekin yhteiskunnan kirouksena oleville porvarillisille pelureille ja keinottelijoille. Mutta sitä varten tarvitsevat Oklahoman työläiset ja suuret vuokrafarmarien joukot omat järjestönsä ja oman valtiollisen puolueensa.

Järjestyminen

Olkoon työväenjoukon toiminta välitöntä tai välillistä, tarkoittakoon se jokapäiväiseen elämään parannuksia tai valtiollisen vallan hankkimista, jokaisessa tapauksessa taistelussa olevan joukon järjestyminen on taistelun menestymiselle suuresta merkityksestä ja voiton hedelmien korjaamiseksi on se välttämätöntä. Työväenluokan voima ilmenee järjestymisessä, tietoisuudessa ja solidarisuudessa. Nämä voimantekijät tosin johtuvat työväenluokan tuotannollisesta merkityksestä ja sen lukumäärästä, joissa suhteissa työväenluokan voima kasvaa kapitalistisen tuotantotavan seurauksena automaattisesti. Mutta järjestyminen ja valistustyö jää meidän tehtäväksemme. Siitä syystä kaikkinaisissa oloissa, jokaisessa historiallisessa ajan vaiheessa me ilman muuta saamme välittömäksi tarkoitusperäksemme asettaa työväenluokan kokoamisen luokkataistelujärjestöihin. Galilei sanoi: «Mittaa kaikki mikä mitattavissa on, tee mitattavaksi se mikä ei sitä vielä ole.» Meidän sopii sanoa: Järjestä kaikki mikä järjestettävissä ovat, tee järjestettäväksi ne, mitkä eivät sitä vielä ole.

Tässä työssä ovat meitä vastassa kapitalistien kaikki voimat. Ja mitä kauemmin työläiset pysyvät järjestymättöminä jollakin työalalla erikseen ja koko valtiossa vain heikosti järjestyneenä yleisesti, sitä vaikeammaksi yleensä tulee työväenluokan järjestäminen luokkajärjestöihin. Vanhoilliset kelvottomat sopusoinnun uniot ja kapitalistien yhdistykset ja muut voimat ovat sitä estämässä. Siitä syystä me näemmekin, että järjestymättömät joukot näyttelevät nykyisissä taisteluissa myöskin huomattavaa osaa. Luokkasuhteiden kärjistyminen johtaa työläisjoukkoja suoraan taisteluun. Työväen järjestöt antavat järjestymättömienkin työläisten äänestää lakkokysymyksissä jne. Sellainen käy määrätyissä olosuhteissa välttämättömäksi. Ja jos järjestyminen ei ehdi eikä pääse nimeksikään kehittymään, ovat seurauksena järjestymättömät lakot taistelujen ensi vaiheessa, ja järjestymättömät joukkoliikkeet leipäkapinoineen toisessa vaiheessa. Ja kun kaikkialla kapitalistisissa maissa vasta pieni murto-osa työläisiä on järjestyneitä ja sitäkin pienempi osa järjestyneistä työläisistä ajattelevat sosialistisesti, niin seuraa siitä, että mikään järjestö ei ole kyllin voimakas yksin toimeenpanemaan valtiovallan siirtoa. Eikä näytä olevan nähtävissä olevien esimerkkien ja kokemuksien perusteella syytä otaksua, että joku työväenluokan järjestö tulevaisuudessakaan siihen yksinään kykenisi. Tästä on vedetty sellainen johtopäätös, ettei mikään järjestö sellaisenaan suorita vallankumousta, vaan se syntyy yleisten edellytyksien olemassa olemiseen ja työväenluokan voiman ja kypsyyden määrätyissä suhteissa näihin edellytyksiin olemisen kautta yleisen joukon nousun seurauksena ja toimeenpanemana, jossa ovat mukana kaikki sorretut kansankerrokset, jotka tuntevat liikkeen omakseen, sekä järjestyneet että järjestymättömät. Järjestöjen suurin merkitys on siinä, että ne antavat näihin liikkeisiin tietoa ja tarkoituksenmukaisuutta. Ja työväenpuolueiden suurin merkitys on siinä, että ne kaikista muista järjestöistä etevimpinä, laajakantoisempina, kouluuntuneimpina voivat ottaa liikkeen johdon ja korjata hedelmät järjestöjensä kautta koko työväenluokan hyväksi. Ollessaan valtiollinen järjestö kykenee se ainoastaan luomaan valtiollisen koneiston, joka jatkaa liikettä siihen asti, että työväen valta on taattu. Sen entiset valtiolliset manööverit muodostuvat silloin hyviksi kokemuksen lähteiksi ja mitä suurempi sen voima on, s.o. mitä suurempia työläisjoukkoja puolue käsittää, sitä paremmin se myöskin kykenee kontrolleeraamaan liikkeen ja sitä paremmin se myöskin saavuttaa tarkoituksen mukaisen päämääränsä. Toisella puolen työväen vallankumouksellisen puolueen voima juuri siksi, että sen merkitys noihin taisteluihin nähden on ratkaisevaa laatua, on myöskin työväenluokan kypsyneisyyden mittari, joka sanoo sekä työläisille että kapitalisteille missä vaiheessa näiden välinen taistelu on. Vieläpä voidaan sanoa senkin, onko työväenpuolue konservatiivinen vaiko radikaalien, tässä viime mainitussa merkityksessä, viime kädessä ilmaisevan vain luokkataistelun määrättyä tilaa ja suhdetta. Silloin kun ratkaisun kausi on likellä saa tietää vanhoillisuuden haaksirikkoutuneen. Oltakoon siis minkälaisessa vaiheessa hyvänsä, yksi on vain tärkeä: Työväenluokan sosialisteiksi valistaminen ja niiden järjestäminen. Se sittenkin on ainoa, joka jotain hyvää lopuksi tulee aikaan saattamaan.

"Hukkuva tarttuu oljenkorteen"

Kuin salama kirkkaalta taivaalta tuli äskettäin uutinen, että Winnipegin O. B. Union keskusneuvoston sihteeri oli hyväksynyt ehdokkuuden kotikaupunkinsa vaalipiiristä piakkoin toimitettavissa valtiollisissa vaaleissa. O.B.U. samoin kuin I.W.W. ja kaikki syndikalistiset ainekset ovat kaiken aikaa olleet tappelussa sen väitteen puolesta, että kaikenlainen politikoiminen ja varsinkin työläisten politiikkaan antautuminen on mitä suurinta humpuukia, jonka takia työläisillä vaalitaisteluihin nähden ei ole mitään muuta velvollisuutta kuin että «vaaliuurnaa on lyötävä kirveellä» ja vastustettava kynsin hampain kaikkia työläisten valtiollisia järjestöjä ja taisteluja, olivatpa ne sitten kuinka vallankumouksellisia tahansa. Tämän opinkappaleen pohjalla ovat sitten suomalaisetkin i.w.w:liittolaiset ja o.b.u:laiset käyneet parjaussotaa meikäläisiä työväen järjestöjä ja laitoksia vastaan industrialistisen unionismin nimessä, joka «unionismi» kuitenkin lopputingassa ei ole ollut sen kummempaa kuin epämääräisten syndikalististen ja anarkististen käsityskantain palvomista.

O.B.U:n poliittinen hapuilu Winnipegissä kuvaa näihin «järjestöihin» lukeutuvien niin suomalaisten kuin muidenkin kansallisuuksien keskuudessa vallitsevaa kahta huomattavinta piirrettä: periaatteettomuutta ja johtajain rajatonta isännyysvaltaa. Kun O. B. Union yksi korkeimmista virkailijoista pyrkii «runnaamaan» vaaleissa porvarillisten virkailijaehdokkaiden rinnalla porvarillisen valtiollisen laitoksen jäseneksi, osottaa se, ettei valtiollista toimintaa vastaan käydyssä tappelussa ole ollut mukana hituistakaan periaatetta. Toiselta puolen on myöskin varmaa, että Winnipegin kokeiluihin ei ole antauduttu itse työläisten vaatimuksesta ja suostumuksella, vaan muutamia henkilöitä käsittävän johtajaklikin omalla vastuulla.

Itse asialliselta sisällöltään Winnipegin tapaus todistaa sitä epätoivon tilaa, mihin O.B.U. on joutunut. Laajenemisen ja kasvamisen sijasta on tämä ryhmä lakkaamatta pienentynyt. Sen sijaan, että se olisi kehittynyt joukkoliikkeeksi, se on muodostunut mitättömän nurkkakunnan rämettyväksi rimpuiluksi. Ja vallankumouksellisen unionismin sijasta nyt hapuillaan poliittisia otteita. Mutta aika on osottava, että O.B.U. voimat eivät riitä enään edes yhden mitättömän valtiollisen ehdokkaan asettamiseen.

Kun puhutaan O.B.U:sta, niin muistakaamme silloin yhteiskunnallisen elämän pinnalla ajelehtivia kuplia, joilla ei ole koskaan mitään tekemistä luokkalaisille väkevien pohjavirtausten kanssa.

Teollisuusunionismi

Normaaliin paluu puutavarateollisuudessa

Aina suursodan päättymisestä asti ovat lumperiparoonien äänitorvet, kuten muutkin porvarilehdet, pitäneet suurta melua normaaliin paluusta ja koettaneet uskottaa työläisille kuinka se kauan odotettu hyvä aika on muka juuri ilmestymäisillään joukkoomme, ei enään koskaan jättääkseen meitä.

Jokainen joka on seurannut työnantajien takaisin normaaliin ajoa, tietää että normaaliin tulo todellisuudessa tarkoittaa palkkojen laskemista ja työläisten elämäntason polkemista mahdollisimman alas. Ja koska alemmat palkat vuorostaan tarkoittaa lisää liikevoittoa «varallisuutta» joillekin harvoille valituille, niin tästä näemme, että normaalisuus ja hyvä aika kulkevat käsikädessä.

Eikä kukaan tiedä paremmin kuin työläiset metsissä, että lumperiparoonit ovat onnistuneet tässä takaisin normaaliin ajossaan siinä määrin, että sen luulisi tyydyttävän ahnaanpiakin saalistajia. Laskemalla palkkoja ja korottamalla puutavaran hintoja, he ovat viimeisen parin vuoden aikana tehneet ennen kuulumattomia voittoja, voittoja, jotka mahdollisesti ainoastaan voitiin sivuuttaa sodan aikana, jolloin oli isänmaallista kiskoa ala-arvoisista tuotteista 100—3000:teen prosenttiin asti yli niiden oikean arvon. Samalla aikaa kun tuhannet työtekevän luokan jäsenet asettivat henkensä alttiiksi taistelukentillä ja toiset tuhannet työskentelivät kuumeisesti kurjan elämänsä edestä, kuten tavallista.

Viimeaikain tapahtumat osoittavat selvästi, että lumperiparoonit eivät häikäile käyttää kaikkia mahdollisia keinoja kiskoakseen yhä enemmän voittoja. Ei edes luonnonvoimien aiheuttaman hävityksen tuottamaa kurjuutta ja kärsimyksiä. Se tosiasia, että niin pian kuin tuli tieto Japanissa sattuneen maanjäristyksen tuottamasta hävityksestä, niin lumperikuninkaat nostivat puutavaran hintoja koko tuntuvasti, osoittaa tämän selvästi. Se on kuten eräs toveri sanoi, oiva näyte porvarillisesta hyväntekeväisyydestä.

Kaikkea tätä ovat lumperiparoonit voineet tehdä ja edelleen jatkavat, sillä aikaa ja ainoastaan siksi, että työläiset ovat joko kuluttaneet aikansa kinaillessaan tämän tai tuon järjestön etevämmyydestä, tai sitten olleet kokonaan välinpitämättömiä järjestäytymiseen nähden. Koettaen yksilöllisesti parantaa oman asemansa, säästämällä ja itsekieltäytymisellä y.m. samanlaisilla keinoilla.

Mutta kuinka moni, tai oikeastaan, kuinka harva työläinen on onnistunut säästämään mitään tämän puutavarateollisuudessa vallinneen «hyvän ajan» kuluessa? Aniharva todellakin. Suurin enemmistö ei omista dollariakaan ja niinollen heidän ja nälän välillä ei ole mitään.

Ja nyt kun kaikki merkit viittaavat siihen suuntaan, että olemme nopeasti tulemassa oikeaan «normaaliin» sellaiseen normaaliin, jota saimme kokea vuosina 1913, 1921 ja muina samanlaisina «hyvinä aikoina». Jo nyt, vaikka olemme keskellä vuoden parhainta työaikaa, on paljon tukkikämppiä seisomassa. Syyksi ilmoitetaan, että on liikaa tukkeja varastossa. Eikä meillä ole mitään syytä epäillä, etteikö asia niin olisi, sillä ovathan työläiset viime kuukausina särkeneet kaikki ennen saavutetut ennätykset tukkien ulosottonopeudessa.

Nyt kun olette täyttäneet kaikki lahtien perät, poukamat ja sopukat tukeilla, niin kämpät pannaan seisomaan, siksi kunnes jo ulosotetut tukit ovat myyty ja käytetty. Niin mitä aiotte tehdä?

Ehkä ette vielä tiedä mitä pitäisi tehdä, mutta kun ensi talvena kävelette tyhjällä vatsalla ympäri Vancouverin tai jonkun muun kaupungin katuja, niin ehkä teillä silloin on aikaa miettiä asiaa. Ja jos silloin satutte tulemaan tyytymättömäksi nykyistä järjestelmää kohtaan ja opitte tietämään sen yksinkertaisen tosiasian, että yksilölliset yritykset ovat turhia nykyisessä yhteiskunnassa, joka on tarkalleen järjestetty työn riistämistä varten. Niin silloin teille voi olla hyödyksi tietää, että jo nyt on olemassa joukko työläisiä, jotka ovat epäsovussa nykyisen järjestelmän kanssa. Ja muuttaakseen tämän asiaintilan, he ovat järjestyneet (L. W. I. U. of C.) Canadan puutavaratyöläisten järjestöön, joka on edelleenkin taistelussa, huolimatta kaikista työnantajain sitä vastaan kohdistamista vainoista ja mustistalistoista. Ja sen rivit ovat avoinna kaikille palkkatyöläisille puutavarteollisuudessa.

S. 1406.

Pohjois-Ontariota järjestetään

Unionistinen liike pohjois-Ontariossa hiljoilleen elpyy. Tämä on rikkain mineraalialue koko Pohjois-Amerikan mantereella. On olemassa laajoja rauta-alueita Sault Ste Marien ympäristöllä, jossa on työskennelty. Sudburyn piirissä kupari- ja nikkelikaivokset äskettäin laitettiin uudelleen käyntiin, sillä ne ovat olleet suljettuina näihin saakka sodan jälkeen. Monta hopeakaivosta Cobaltin, South Lorrainen ja Gowgandan ympärillä ja muualla on käynnissä. Porcupinen piirissä on käynnissä rikas kultamaini, jonka tuotanto on toisella tilalla kullan tuotannossa, sillä ainoastaan Randissa Australiassa tuotetaan kultaa runsaammin. Kirkland Lake on toinen kullantuotantopaikka Ontariossa. Noin keskimäärin 8,000 miestä työskentelee kaivosteollisuudessa. Ainoastaan kourallinen heistä on järjestyneitä. Läntinen mainarien liitto, United Mine Workers järjestö, Mylly- ja Sulimotyöläisten unio, ja Yksi Suuri Unio ovat olleet aikaisemmin voimakkaita työläisten järjestöjä, mutta nykyään jo menettäneet tehokkuutensa. Täydellinen taantumuksellinen aikakausi ja usko unioiden kykenemättömyyteen tuli yleiseksi.

Kolme suurinta ja tuotantorikkainta mainia Porcupinen alueella ovat: Hollinger Consolidated, The McIntyre Porcupine ja Dome kaivannot. Nämä 3 suurta ja rikkainta yhtiötä asettivat määräykset palkoissa ja elintasossa koko kaivosteollisuudessa pohjoisessa.

Helmikuulla 1922, synkimpänä talviaikana, laskettiin palkkoja 8 senttiä tunnilta, tahi 48 senttiä päivältä. Tämä palkkataksa on edelleenkin voimassa, joten maanpäällysmiehille maksetaan $3.76 päivältä, $4.25 tavalliselle «mokkerille» ja $4.80 konemiehille.

Syyskuulla 1922 yritettiin järjestäytyä. Nähtiin mahdottomaksi järjestyä entisiin vanhoihin unioihin, joten muodostettiin riippumaton Porcupinen kaivostyöläisten unio. Canadan sovintolautakunnan kieltäytyminen ryhtymästä kohottamaan alhaisia palkkoja auttoi jälleen uudelleen järjestäytymistä unionistiseen liikkeeseen. Viikkolehti «The Labor News», Fed. Pressin jäsen, sai kannatusta ja uusi union osasto perustettiin Kirkland Lakeen. Suunnitellaan pidettäväksi piirikokous marraskuussa.

Kaivostyöläisten tunnuslause kuuluu: Ei koskaan valiteta, ei koskaan kerjätä — **taistellaan!**

Painotyöläiset hyväksyvät teollisuusunionismin

Yhdysvaltain Panimotyöläisten yleismaallisen järjestön juuri pidetyssä konventionissa tuotiin päätöslauseessa julki, että vain teollisuuksittain järjestyneet uniot kykenevät pitämään puoliaan yhteen rintamaan järjestyneen pääoman hyökkäyksiltä. Päätöslauseessa tuomitaan A. F. of Liiton nykyinen ohjelma vanhanaikaiseksi ja Portlandiin meneviä panimotyöläisten edustajia kehotetaan kannattamaan kaikkia teollisuusunionismiin tähtääviä toimenpiteitä, joita konventsionissa tulee esille.

Satoja vangittu Berliinissä

Berlin. — Hallituksen sotilaspatrullit ovat vanginneet useita satoja nuorukaisia Berliinin laitakaupungeilla epäiltynä sotilaallisista toimista hallitusta vastaan.

Debs areenalla

Eugene V. Debs piti äskettäin puheen Exposition Auditoriumissa San Franciscossa. Noin 12,000 kuulijalle. Ja Californian työläisillä oli tilaisuus jälleen kuulla totuuden sanoja tältä vanhalta veteraanilta, jota he eivät ole nähneet moniin vuosiin.

Monet hänen iskunsa olivat tähdätyt suoraan ja peittelemättä Californian kapitalisteja vastaan — niitä vastaan, «jotka pitävät Tom Mooneyn linnassa ja kontrolleeraavat politiikkaa, joka on laatinut rikollisen syndikalismilain, minkä suoranaisena tarkoituksena on vaientaa protesti kapitalismia vastaan.»

«Ja nyt teidän tuomarinne julistavat estetuomion, kieltäen ihmiset liittymästä visseihin työväen järjestöihin», lausui Debs. «Minä haluaisin nähdä tuomarin, joka voi ehkäistä minut liittymästä mihin työväenjärjestöön minä haluan! Pahinta Californiassa on se, että on liian paljon sellaisia ihmisiä, jotka pelkäävät mennä vankilaan, ihmisiä, jotka ovat Kauppiaitten ja Tehtailijain Liiton ja niiden suuretujen pelon vallassa, jotka kontrolleeraavat tämän valtion lainlaadintaa.

«Minun sydämeni on niitten miesten puolella, jotka ovat ristikkojen takana. Ne ovat niitä urhoja, joista California jonakin päivänä on vielä ylpeä. — Tom Mooney ja Warren Billings, miehet jotka on tuomittu idiottimaisen kriminaalisen syndikalismilain nojalla. He ovat tämän päivän urhoja ja minä kunnioitan heitä kaikesta sydämestäni. Minä mieluummin menen vankilaan tuhannen kertaa mieluummin säilyttäen vakaumukset, kuin oleskelisin kadulla pelkurin kanssa, kuonokoppa suuni edessä.

«Minä jätin kansalaisoikeuteni Atlantan vankilaan, mutta minä toin vakaumukseni mukanani. Minä olen mieluummin ihminen vailla isänmaata kuin mies ilman vakaumusta. Minä olen kauan aikaa sitten oppinut olemaan mieluummin yksin kuin sellaisessa seurassa, jota minun tulisi hävetä.»

Debs hyökkäsi vanhalla voimakkaalla kursillaan valtion kimppuun, «jossa on rikos lukea Yhdysvaltain perustuslakia ja josta voidaan tuomita joko sakkoon tai vankilaan». Hän painosti kuulijoitaan järjestymään teollisella alalla — sillä teollisuusuniot ovat teollisen kansanvallan edelläkävijöitä.»

Ennen puhettaan Debs vieraili San Quentin vankilassa katsomassa Tom Mooneya. Kyyneleet valuivat Tom Mooneyn kasvoilla kun Debs suuteli häntä.

Rena Mooney istui lähellä Debsiä Exposition Auditoriumissa, Debsin huudahtaessa, «Jos Tom Mooney olisi ollut yhtä uskollinen kapitalistiluokalle kuin hän on ollut työväenluokalle, niin hän olisi nyt Californian kuvernöörinä. Ja jos te olette yhtä uskollisia hänelle kuin hän on ollut teille, niin ei hänen tarvitse enään kauan istua noiden ristikkojen takana.»

Debs lopetti puheensa kauniilla ylistyksellä Neuvosto-Venäjälle, ennustaen sen voittojen nopeaa täydentymistä ja sen tunnustamista Yhdysvaltain taholta.

Puolueen ja järjestön asioita

Pöytäkirja

tehty Canadan Työläispuolueen S. J. Toimeenpanevan komitean ylimääräisestä kokouksesta syysk. 29 p. Saapuvilla oli Ahlqvist, Latva, Jokela, Kahila ja A. Grondahl. Puhetta johti Latva.

Luettiin hallitukselta tullut kirje koskien järjestön laillistuttamiskysymystä, johon pyysivät lisäselvitystä. Asian selostaminen jätettiin siksi kun tov. Hill palaa matkalta.

Tov. Hillin kirje Edmontonista, Alta, luettiin. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Sault Ste Marien osaston kirje, jossa osasto paheksui t.p. komiteaa tutkijakomitean työn yhtäläistyttämisessä osastoissa, pitäen määräyksiä liian rajoitettuina. Toimeenpanevan komitean kanta miksi se on niin tehnyt, päätettiin kiertokirjeessä osastoille selostaa.

A. Hautamäen kirje luettiin, jossa hän ilmoitti lähtevänsä määrätyksi päiväksi Cobaltiin alottaakseen puhujamatkansa, toimeenpanevan komitean järjestämässä muodossa.

Vapauden johtokunnan pöytäkirjat luettiin elokuun 22 ja syysk. 17 päiviltä. Eivät antaneet aihetta keskusteluun.

William Tannerin kirje luettiin ja sihteerin vastaus siihen hyväksyttiin, jossa sihteeri selosteli työoloja Canadassa joista tov. Tanner halusi tietoa.

Vapauden liikkeenhoitajan esitys onnentoivomuksien järjestämiseksi Vapaudessa hyväksyttiin, joista ilmoitusmaksuista osa menee Suomen vangittujen vallankumouksellisten työläisten perheiden avustamiseksi.

Järjestön puhujan tov. Hendriksonin raportti elokuun 1 päivästä saman kuun viimeiseen päivään luettiin, mutta koska raportissa oli joitakin epäselviä merkintöjä, jätettiin sen hyväksyminen siksi kun saadaan tarpeelliset selostukset.

Vapauden liikkeenhoitajan kirje, jossa hän selostelee sitä huutavaa puutetta, joka on maassamme vallalla suomalaisten keskuudessa englanninkielisen tulkkikirjan tarpeellisuudesta. Asiasta päätettiin kirjottaa Yhdysvaltain S. järjestön t.p. komitealle ja kehottaa heitä kiirehtimään tekeillä olevan kielikirjan valmistumista.

Vapauden liikkeelle myönnettiin oikeus ostaa siellä tarvittava $300 arvoinen kone liikkeen kirjapainoon ilmoitustyön edistämiseksi.

Elspetin osaston kirje, jossa he paheksuivat järjestön puhujan tov. Hendricksonin menettelyä heidän osastossaan toimeenpannuissa iltamissa, joissa tov. Hendrickson oli hänelle kuulumattomalla oikeudella lopettanut tanssit ja siinä käyttänyt halveksuttavaa puhetapaa järjestön jäsenien keskuudessa. Sihteeri velvotettiin tov. Henricksonille ilmottamaan, ettei hän sekaantuisi osastojen järjestämiin iltamiin siinä muodossa, että se antaisi aihetta vastaisuudessa tällaiseen paheksumiseen, eikä käytä arvotonta kieltä, vaikka emme pitkälle meneviä tanssitilaisuuksia hyväksyisikään, niin niissä on kuitenkin omat tekijänsä eri paikkakunnilla, joissa on tavattoman pitkät matkat estämässä tilaisuuteen saapuneita palaamasta kotiinsa pimeänä iltayönä, jonka tähden tanssitilaisuudet venyvät pitkiksi, joka on otettava huomioon.

3:nen piiritoimikunnan pöytäkirja luettiin, jossa selostettiin järjestön puhujan tov. Henriksonin matkan järjestelyä piirissään. Piiritoimikunnalle päätettiin ilmottaa, että järjestävät puhujan matkan t.p. komitean antamien määräyksien mukaan.

Port Arthurissa olevan Vapauden haaraliikkeen johtokunnan pöytäkirja luettiin ja siinä esiintyvät asiat jätettiin pöydälle siksi kun saadaan vastaus johtokunnalta heille tehtyihin kyselyihin liikkeen sisäisten asioiden yleisestä järjestelystä.

2:sen piiritoimikunnan pöytäkirja ja piirisihteerin kirje luettiin. Eivät antaneet aihetta toimenpiteisiin.

Yhdysvaltain S. järjestön t.p. komitean kokouksen pöytäkirja luettiin ja pantiin failiin, sekä Yhdysvaltain sihteerin kirje, jossa selostetut asiat otettiin huomioon.

Tov. J. ja E. Hall hyväksyttiin järjestömme kautta puolueen yleisjäseneksi, koska he oleilevat sellaisella paikkakunnalla, jossa ei ole osastoa.

7:nen piiritoimikunnan pöytäkirja luettiin ja siinä tehtyyn kyselyyn josko viimeisen kansainvälisen kongressin päätöksiä on painettu suomenkielellä, päätettiin vastata, ettei niitä ole kirjaseksi tällä kertaa painettu, muuta kuin eri selostuksissa tehty selvää eri päätöksistä ja toistaiseksi ei meillä ole tiedossa josko keskuudessamme oleva kustannusliitto olisi ottanut työjärjestykseensä päätöksien painattamista eri kirjasena.

Mintan osaston jäsenien toverien H. ja E. Piessan erottamiskysymys jätettiin varsinaiseen kokoukseen.

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin O. K. Jokela ja J. Kahila.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi
JUSSI LATVA, v.t. sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

J. Kahila. O. K. Jokela.
(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Piirijärjestöjen asioita

P. O. OSASTOILLE:

Järjestömme keskusvirasto on järjestänyt niin, että tov. A. Hautamäki tulee tekemään kiertomatkan P. O. piirin osastoihin ja muihin pienempiin suomalaisasutuksiin. Keskusvirasto on järjestänyt hänet alottamaan lokakuun 6 p. Cobaltista, seuraavien puhetilaisuuksien aikajärjestely on jätetty piiritoimikunnan järjestettäväksi. Syysk. 23 p. pidetyssä piiritoimikunnan kokouksessa järjestettiin hänelle puhetilaisuudet seuraavasti:

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Hyviä kirjoja saatavissa.

«Tiede ja Työväenluokka», kirj. A. Bogdanov, erinomainen tietokirjanen, hinta ainoastaan 15 senttiä. «Kansainvälinen työläisnaisliike ja köyhälistön luokkapuolueiden suhtautuminen siihen», Klara Zetkinin, Lucie Colliardin ja Aleksandra Kollantain, kommunistisen internationalen kolmannen maailmankongressissa, Moskovassa pitämät puheet. Tämä on ainoa erikoisesti naisille tärkeä kirja mitä varastossamme nykyään on ja siksipä olisikin Canadan suomalaisille naisille häpeäksi jos tämä kirja jäisi myymättä. Lähettäkää tilauksenne heti, että saamme hyllyillemme tilaa toisille järjestyksessä tuleville kirjoille. Hinta 15c.

Toverillisesti,

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.

Lokakuulla:

Cobalt 6—7 p.
Larder Lake 8—9 p.
Kirkland Lake 10—11 p.
Connaught Sta 12 p.
So. Porcupine 13 p.
Timmins 14—15 p.
Pottsville 16 p.
So. Porcupine 17—18 p.
Timmins 19—20 p.
So. Porcupine 21 p.
Gregoires Mill 22 ja 26 p. väliltä jää paikallisesti lähemmin järjestettäväksi, sen tähden kun sieltä ei ole järjestömme osastoa.
Timmins 27—28 p.
Rosegrove 29—30 p.
Cobalt 31 ja marrask. 1 p.

Puhetilaisuuksien onnistumiseksi on kullakin paikkakunnalla tehtävä kaikki mitä voidaan, saatava joukot kuulemaan kyvykästä puhujaa. Porcupinen alueelle on hänelle järjestetty enemmän aikaa sen tähden, kun tällä suomalaisten lukumäärä on melko suuri, ja heissä on paljon hiljan Suomesta tulleita, joille vielä on täkäläiset työväenliikkeen suunnat epäselvät.

Toverillisesti,

P. O. Piiritoimikunnan puolesta
J. Oksanen.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 35:-

Dollarista

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69. Sudbury, Ont.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden asiatoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

KAIKILLE JOILLE TÄMÄ KUULUU

Ne henkilöt jotka ilkeämielisyydessään ovat alkaneet parjata, että olisin muka jostain kassan kavaltanut ja että kuvani olisi ollut lehdessä julaistuna ilmoituksen kanssa: «Ottakaa kähveltäjä kiinni palkintoa vastaan». Henkilöt, jotka sitä levittävät, tuokaa ilmi missä olen sen tehnyt sekä samalla ottakaa kiinni ja tehkää rahaa kiinniottamisellani tai muuten jättäkää senkaltainen parjaus, jollette halua tulla pitemmälle retelöihin. Olen siksi paljon tunnettu Canadassa ja Yhdysvalloissa että voitte minut helposti ottaa kiinni ja tehdä hyvän summan rahaa, samalla on osotteeni tässä alla, että voitte tulla sen johdolla niin löydätte minut.

Muutoin tunnen teidän toimintaanne, että en ihmettele valheita, joilla teette kuin teillä on keksineetkin, kun ei muutakaan ole nyt tehtävänä.

Toveruudella,

JOHN STOHLBERG.
121 Secord St., Port Arthur, Ont.

* * *

Paljon on rakennettu Port Arthuria tänä vuoden aikana. Kaupungin insinöörin konttoorissa on otettu rakennuslupia tämän vuoden aikana, siis 9 kuukauden aikana yhteensä $2,556,745, joka on $62,564 suurempi kuin koskaan ennen Arthurin historiassa koko vuoden aikana. Vuonna 1912 kohosi lupakirjojen saanti 2,494,179. Siihen että rakennusten arvo on niinkin suureksi kohonnut tänä vuonna, on ollut suurena tekijänä viljansäiliöiden rakentamiset, joita on tehty useampia. Puutavarakauppiaat myös kiittävät, että heillä on ollut parhain puutavaran myynti vuosi. Mitä on metsämiehet saaneet, ei mitään, vaan on todistettavasti metsämiesten asema näinä viime vuosina ollut kurjaa, ainoastaan ylivoimaisesti yrittämällä on elämänsä tehnyt silloin kun puuparonit ovat panneet miljoonia taskuihinsa. Järjestymällä yhteiseen puutavaratyöläisten järjestöön Canadan Lumber Workersiin ja muodostamalla yhteiset voimat paroonia vastaan, voi saada parannuksia oloihin.

Iltamat jotka Arthurin ja North Branchin osasto pani toimeen yhteisesti ja joissa näyteltiin kappale Lassi- ja Janne Antti, North Branchin osaston talolla viime kuun 29 päivä, onnistui mitä parhaiten. Yleisöä oli kokoontunut haali aivan täyteen. Kappaleen esitys sujui hyvin, muuten kappaleessa olikin parhaat Arthurin ja North Branchin voimat. Enempi vaan samanlaisia yhteisiä iltamia toimeen, sillä se tutustuttaa meitä keskenämme enempi ja samalla toimintamme tulee tuottamaan parempia tuloksia.

Lapsi kuollut auto-onnettomuudessa. Kun Mr. George Kakabeka Fallsista oli menossa katsomaan tytärtään Intolan koululle, jossa hänen tyttärensä on opettajana, joutui autonsa ohjauspyörä epäkuntoon jolloin tavalla ja ajuri joutui painamaan jarrun kiinni täydessä vauhdissa alas mäessä mennessä, josta oli seurauksena, että auto meni ympäri nuorempi lapsista ruhjoutui kuoliaaksi. Lapsi oli vasta 4 vuoden vanha. Isä otti lapsen syliinsä ja toi P. Sanderin autolla kaupunkiin lääkäriin, joka voi vain todistaa, että lapsi on kuollut. Isä meni toisten kanssa, jotka vähemmän loukkaantuivat, takaisin kotiinsa Kakabeka Fallsille. Lähemmin seuraavassa numerossa.

Fort Williamin osasto viimeisessä kokouksessaan on valinnut näytelmäseuran johtajaksi Tov. Huugo Luodon Torontosta. Tov. Huugo Luoto on tullut Suomesta juuri viime kesänä ja toiminut jo siellä samanlaisessa toimessa. Tervetuloa vaan, toveri, että saammekin tässä taas nähdä Fort Williamin näyttämöllä uusien voimien avulla ja johdolla hyviä kappaleita.

Poliisit korjasivat hoteisiinsa sunnuntai iltana erään hyvin huonossa kunnossa olevan miehen. Mies ilmoitti nimekseen McLeod ja kertoi että hän oli tullut pahoinpidellyksi joiltakin juopuneilta miehiltä. Poliiseilla on tiedossa ne miehet, jotka oli miestä pahoinpidelleet. — J.

Eri paikkakunnilta

NOLALU, ONT.

Talvi lähestyy nopein askelin ja sen mukana työttömyys ja puute. Kesän viheryys kellastuu ja mielen täyttää apeus, joka riistää kaikilta muilta tunteilta tilan ihmisrinnassa. Mutta näille kuville voimme vaan hetkeksi antaa vallan, sillä meidän täytyy palata jo seuraavassa hetkessä omaan elämäämme ja ryhdyttävä karaistuina taisteluun elon ehdoista. Siksi tunteilut syrjään ja sykkiköön rintamme vaan yhden ainoan, **köyhälistön vapaustaistelun hyväksi.** Se tehkäämme sitäkin suuremmalla syyllä, koska samalla aikaa kun talvi tullessaan tuo meille työläisille ankaruutta, iskee omistava luokka kyntensä kahlehdittuun proletaariaattiin entistä tiukemmin, kautta maaemomme kaikilla rantamilla.

Talvitöiden etsintään on lukuisat miehet ja naisetkin joutuneet lähtemmään muille paikkakunnille, josta suoranaisena seurauksena myöskin osastotoiminta kärsii, mutta me jälelle jääneet sentään vielä voimme tehtävistä suoriutua varsin hyvin, kunhan vaan olemme innokkaita. Ja mihinkäpä se tarmokkuutemme nyt sitten häviäisi, olemme han vaikeimpienkin aikojen yli päässeet. — Kaikki mukaan!

Uralin orpokodista otti osastomme 5 kasvattilasta, joiden elatuksesta ryhdyimme kuolta pitämään 1 p. syyskuuta 1923 lähtien. Toivon että nyt sitten täytämme tehtävämme heidän.. kasvattivanhempinaan, koska kustannukset ovat sentään verrattain huokeat.

P. A. piirin luentokurssien rahastamiseksi päätimme luovuttaa nyt ainakin aluksi $10.00 ja myöhemmin jos jaksamme hankimme lisää.

Iltamia ja huveja on ollut ahkeraan ja tulee niitä vastakin toinen toisensa perästä. — K-v-ja.

—o—

ALGOMA LINJALTA, ONT.

Mile 154. Hans Hormas kämpältä.

Olemme jo kerta ilmottaneet sanomalehdissä tältä paikalta ja pyytäneet toisia tovereita ottamaan huomioon meidän ehdotuksemme näpienistä palkoista tällä linjalla. Nämä palkat eivät ole mitään ilahuttavia kun ajattelee sen työajan minkä me saamme tehdä tällä linjalla katkaisukautena ja kuinka kauan joudumme olemaan työttöminä. Siis nämä huomioon otettuna, miksi emme katso etujamme ja rupea yhteisesti vaatimaan parempia palkkoja. Täällä Hans Horman kämpällä olemme tehneet yhden yrityksen nostaa palkkoja, mutta sen me olemme hävinneet, kun isäntä jyrkästi kieltäytyi. Ja niin kokouksessamme käytettyjen useitten puhevuorojen jälkeen tulimme siihen päätökseen, että me emme voi yksin tällä kämpällä mitään. Siksi ottakaa koko Algoma linjan työläiset huomioonne ja tehkää kerta kaikkiaan yhteinen päätös ja ruvetkaa yhteisvoimin vaatimaan parempaa palkkaa, kaikki yhteen aikaan joka kämpällä. Silloin vasta tulee meidän äänemme kuuluville.

Siksi pyydämme joka kämpältä vastausta tänne Hormavirran kämpälle, joka on yleinen kämppäkokouksen päätös ja jonka myös päätimme ilmottaa Vapaudessa ja Industrialistissa.

Täällä maksetaan $3.00 «ripille» ja valtatien varteen $3.75 koortilta. Siis ei mikään kehuttava palkka. Lähettäkää pikainen tieto meille ja samalla mitä maksetaan nyt ja mikä tulee olemaan vaatimuksenne.

John Nikkanen, tehtäväkseen saanut.

—0—

MILE 71 C. N. RY., ONT.

PÖYTÄKIRJA

tehty White Plaunt kämpällä No.7, 30 p. syysk. 1923.

1. Valittiin puheenjohtajaksi J. V. Valin ja pöytäkirjuriksi allekirjottanut.

2. Luettiin kämppä No. 1 tullut kirje, josta selveni että siellä maksetaan $5.60 koortilta (kahdeksan jalan pituisista) paperipuista ilman että ei tarvitse puita stämpätä. Samoin selveni siinä kirjotuksessa, että maksetaan myöskin trippiteistä jos ne tekee tarpeeksi leveitä 1½ senttiä jalka.

3. — Päätimme että emme stämppää paperipuita, emmekä myöskään hakkaa leveitä trippiteitä, paitsi jos maksetaan 1½ senttiä jalalta tien katkasusta.

4. — Ellei isännistö suostu näihin vaatimuksiin, niin olemme valmiit joka mies lähtemään kämpältä pois.

5. Edellisessä kokouksessa valittu komitea määrättiin viemään tämä vaatimus isännistölle.

6. Isännistön vastaus pitää olla valmis lokakuun 1 p. aamuna.

7. Kokous loppui.

Kokouksen puolesta
A. Reinikainen, Kirjuri.
J. V. Valin, Puheenjohtaja.

Lienee tarpeellista jollakin sanalla selvittää tämän kämppä 7 pöytäkirjaa. Tämä yllämainittu pöytäkirja tehtiin E. Johnsonin kämpällä siitä syystä kun yleensä tällä alueella ei tarvitse toisilla kämpillä katkasijoiden stämpätä puitansa. Alussa kun miehet rupesivat katkasemaan niin silloin ei puhuttu, että ne pitää tekijän stämpätä, vaan se konsti huomattiin vasta myöhemmin. Tästä syntyi katkasijoiden keskuudessa heti murinaa ja päätettiin ottaa selvää josko sitä vaaditaan komppanian kämpällä. Tätä tarkoitusta varten lähetettiin kaksi miestä ja ne kävivät komppanian kämpillä ja toivat varman vastauksen, että yllämainittua stämppäystä tekijöiltä koko alueella ei vaadita muualla kuin täällä. Tämän johdosta tehtiin yllämainittu vaatimus. Isännistö kuultuaan päätöksen ilmoitti ej suostuvansa puita skeilaamaan ennenkuin ne on leimattu. Samalla huomautti, että hän ei usko työmiesten puheita ja niiden tekemiä pöytäkirjoja (nämä todistukset kun oli hankittu komppanian kämpän työläisiltä). Koska nämä työnteettäjät (japparit) näyttivät olevan kovin haluttomia sovinnon tekoon ja varmojen todistuksein hankkimiseen, jonka he olisivat pian saaneet saada, katsoimme parhaaksi ruveta odottamaan koska japparin luonto vähän lauhtuu. Ja tätä ei tarvinnut odottaa puolta päivää kun ilmoitettiin että joka nyt haluaa lähteä, niin sen puut skeilataan ilman sätmppäystä. Tätä kutsua totteli kaikki.

Muuten täytyy huomauttaa, että kyllä nämä pikku yrittelijät käyttää kaikki konstit mitkä heille vaan on edullista, sen näki siitä kun useat miehet olivat jo ennen tätä ottaneet palkan päivätöistä ja heille oli siitä maksettu $50.00 mukaan. Mutta nyt niiltä, joilla oli vielä aikaa sisällä lyhennettiin tämä kuumaksu ja annettiin ainoastaan $45.00 mukaan. Samoin oli sopimus yhden ajurin kanssa, että hän saa $60.00 kuussa, vaan nyt maksettiin $45.00 mukaan. Tässä vaan sellaisia pikku huomautuksia, jotka saapi painua jätkien mieleen, että muistavat kenelle sitä voimaansa myy. Muuten täytyy huomauttaa, että tämä vaatimus oli kaikkien yhteinen, eikä yksilön puhvaama, kuten sitä nämä japparit koettaa selittää.

Kuten tästä jokainen näkee, oli tämä meidän vaatimus hyvin pieni, vaan sitäkään eivät herrat katsoneet voivansa täyttää. Tämän piirteli joukon puolesta

Perässä kulkija.

Katkelma tuskien valtakunnasta

Kirj. Allan.

Hiljaisuus on vallannut vankileirin sairaalan. Siellä ovat toverit kokoontuneet Vilho Vuorion vuoteen ympärille. Hiljaisina ja vakavina katselevat valjut vankitoverit kuolevan toverin kuolinkamppailua, toverin, joka on voinut säilyttää iloisuutensa ja taistelutarmonsa nälän ja kuoleman keskelläkin. Vuoteessa makaa nuorukainen läähättävin rinnoin, kuumeisin otsin. Miehekkäillä, kurjuuden uurtamilla poskilla leikkii kuoleman kylmä kalpeus. Tummat terävästi katsovat silmät väikkyvät kirkkaina tuuheiden silmäripsien alta. Huulet liikkuvat vaivaloisesti, kun hän puhuu tovereilleen:

«Hyvät vankitoverit! Minä kuolen. Nyt on minun vuoroni lähteä sinne, minne moni toveri on lähtenyt ennen minua taistellessaan köyhälistön asian puolesta, asian, jonka tähden niin moni kunnon luokkataistelija on saanut astua kiväärien ja kuularuiskujen ruuaksi.... Kohta viedään minun kylmennyt ruumiini hiekkakuopassa olevaan veljeshautaan.... Toverit! Minä pyytäisin teiltä jotain .... jotain, joka teidän pitäisi täyttää, jos vielä kerran päästette täältä.... Toverit, syttyttäkää kumouksen kirkkaita soihtuja sorron ja vääryyden synkeään yöhön.... Muistakaa meitä, toverit, meitä monia, jotka täällä ammutaan ja nälkään tapetaan, meitä, jotka emme saaneet nähdä köyhälistön vapauden kirkasta aamua. Toverit....»

Hänet keskeytti huuto: «Pappi tulee!»

Vakavana ja rauhaisana, hurskas ilme kasvoillaan astuu sisään vankileirin uusi pappi. Hänen lammasmaiseen: «Herra siunatkoon ja varjelkoon teitä!» saa hän vastaukseksi katkeria:

«Kyllä se näkyykin siunaavan, mutta vain nälkää ja syöpäläisiä.»

Mutta Vilho oli tuntenut äänen. Se loi hänen eteensä lapsuudenkodin, äidin, siskot, leikkikumppanit ja lapsuuden vihreät leikkikentät. Se ääni oli hänen isänsä, pastori Vuorion ääni....

Kuvat menneisyydestä alkavat tanssia hänen silmissään. Ne tulevat yhtenä rykelmänä. Siinä muistuvat mieleen hänen koulunkäyntinsä ja se, kuinka hänet ajettiin pois sieltä. Hän muistaa rehtorin ja opettajien kirjeet isälle, joissa hänet leimattiin «yllyttäjäksi» — «ja näin ollen emme voi pitää häntä enää koulussa, koska hän saisi pahennusta aikaan kaikenlaisilla sosialistisilla opeillaan. Ja pyydämme kohteliaimmin Teitä, herra pastori, ottamaan poikanne pois koulusta mitä pikimmin — — —», niinkuin rehtori Vaaja kirjoitti isälle. Hän muisti, minkälaisen vaikutuksen kirje oli tehnyt isään. Hän, isä, oli julmistunut pojalleen ja pistänyt hänet sepänoppilaaksi koska ei kouluun kelpaa. Mutta mutassa pajassa hän vasta alkoi tuntea köyhälistön sisäisen elämän, mustan ja vanhan sepän kuvaamana.

Sitten muistuvat hänen mieleensä luokkasodan ajat. Kiivaita kamppailuita oli niihin aikoihin käyty isän ja pojan välillä. Sitten olivat taistelut alkaneet. Isä, veljet ja kaikki sukulaiset olivat paenneet valkoisten puolelle ja liittyneet sielä porvariston kaarteihin. Hän, Vilho, taas oli rientänyt työläisten riveihin. Ja siitä alkaen olivat kaikki sukulaisuussuhteet heidän väliltään katkenneet.

«Vai niin.... Tehdäänkö täällä matkaa? No, nuori ystävä, miten on sielusi laita? Voitko astua Herramme eteen puhtain kasvoin?»

Näin isä puhui. Eikö isä häntä tuntenut? Vai leikkikö hän vielä sitä pirullista leikkiä, joka hänelle, Vilholle, oli niin tuttua niistä keskusteluista joita heidän välillään niin usein oli ollut.... Vilhon pää humisi. Isän kylmyys poikaansa kohtaan oli kovasti koskenut tuohon herkkään mieleen. Kaikki tuntui Vilhosta niin oudolta, niin paihostavalta. Kuin usvan lävitse, näki hän papin hahmon jostain kaukaa ja vaistomaisesti nousi kuihtunut käsi likaiselta vuoteelta kuin etsien jotakin. Mutta kylmästi työnsi hengen mies käden luotaan, lausuen samalla suuttumuksen sekaisella äänellä:

«No, mitä nyt? Mitä tahdot?»

Eikö isä tuntenut? Katkeralta tuntuu Vilhosta, ja kuten ahdistetun eläimen päästämänä kuuluu tuskainen huuto:

«Isä .... Olen lapsesi! .... Olen Vilho ....»

«Mitä tahdot nulikka! Etkö tiedä, että olet menettänyt lapsen arvon silmissäni? Maankavaltaja ei koskaan ole minun lapseni», vastaa pappismies kolkosti.

Mutta terävästi katsoo poika isäänsä ja heikkona kaikuu hänen äänensä kolkoissa holveissa.

«Isäni olet. Etkö käsitä? Olen rakkautesi hedelmä. Olen hedelmä, joka on pudonnut kauas puusta, kauemmaksi kuin ehkä luultiinkaan. Niin, lapsesi olen, vaikka en yhtä mieluinen sinulle, kuin veljeni ja siskoni. Minun päämääränäni oli köyhälistön asia. Minulla oli erilaiset mielipiteet kuin teillä. Siksi te minua vihaatte. Tiedän sen. Mutta isä, pappi, pyydän teitä sanokaa äidille, rakkaalle pikku äidille Vilhonsa viimeiset tervehdykset. Sanokaa hänelle, että Vilho nukkui rauhaisasti, varmana siitä, että köyhälistölle koittaa parempi aika, että vielä kerran köyhälistön taivaalla ruskoittaa vapauden aamun aurinko — — —.

Pappi on jo aivan pyhän suuttumuksen valtaamana Hän huutaa:

«Kirottu! Niin sinä et milloinkaan ole mielipiteitäni hyväksynyt. Olet taistellut aina niitä vastaan. Olet pilkannut, häväissyt isääsi, omaa sukuasi, olet nimittänyt riistäjiksi ja kehityksen jarruksi.

Tahdoin, että olisit heittänyt hullut houreesi ja mennyt naimisiin rikkaan Alitalon tyttären kanssa. Vaan sitä et sinä tehnyt. Mutta etkö nyt jo huomaa, että olisi ollut parempi niin? Nyt olisit rikas ja arvossapidetty, eikä sinun tarvitseisi, kuten koira, kuolla nälkään »

«Mutta isä! Tiesithän, että rakastin Kaisaa, sepän raatajavanhuksen sievää tyttöä. Tiesithän, että välillämme oli liitto, liitto, jonka pohjana oli yhteinen asiamme. Molemmat tahdoimme uhrata elämämme kumoukselle. Se yhdisti meidät. Sentähden en voinut ehdotustasi hyväksyä. Ja enhän muutenkaan olisi voinut hyväksyä avioliittoa, jossa nainen olisi ollut kuin eläin myytävänä.»

Pappi päästää ilmoille naurun, joka muistuttaa pedon ilkkuvaa ulvontaa. Siinä naurussa soi koko luokkansa kavaluus, koko sen ilkunta sorrossa ja puutteessa oleville:

«Ha-ha-aha-haa!

Niin, sepän Kaisu, tahdotko kuulla hänestä jotain? Hän on saanut palkkansa — maankavaltajan palkan.... Hän maksaa nyt eräässä sorakuopassa.... Ei ole sinulla murhetta jälkeenjäävistä. Enkö minä, isäsi, ole järjestänyt asiaa hyvin?»

Vavisten tuskasta ja vihasta nousee Vilho ylös. Haparoivat kädet ojentautuvat eteenpäin, ei hakeakseen kädenpuristusta, vaan inhoa osottaakseen. Huulilta pääsee hiljaisena mutta selvänä huudahdus:

«Perkele! Olet oman poikasi elämän tehnyt helvetiksi. Olet hänen kuolinhetkenään saattanut hänelle katkeria, aavistamattoman katkeria kärsimyksiä. Sinua ja koko luokkaasi seuratkoon kumoustaistelijan leppymätön kirous. Muista, että silloin, kun kumouskellot kumahtavat niissä soi sinunkin ja ko — ko luokka — — si — — i kuo — — lin kel — el — — —

Ruumis lysähtää kokoon. Vain muutaman kerran nousee ja laskee rinta. Henki on poistunut jalosta ja pelkäämättömästä taistelutoverista.

Pappi kiirehtii pois, hänhän on auttanut kärsivää. Mutta toverijoukko seisoo vaieten ruumiin ympärillä. Koleat hoivit ja niissä tuskissaan vaikeroivat vangit kietoo syleilyyn sä laskevan syyspäivän hämärä.

Menahga Health Homessa

Tohtori O. O. Jurva — Molemmilla yli 20 vuoden kokemus. — Tohtori Ida M. Jurva.

Sähkö- ja postiosotteet: MENAHGA HEALTH HOME, Menahga, Minn.

Marxin oppeja

Marxin oppi on herättänyt mitä suurinta kammoa ja vihamielisyyttä kaikkien sivistysmaiden porvarillisen (niin hyvin valtion palkkaaman kuin liberaalisenkin) tieteen edustajien keskuudessa, jotka näkevät marxilaisuudessa j o n k u n moisen «vaarallisen lahkon». Ja eihän muunlaista suhtautumista voi odottaakaan, sillä luokkataistelulle perustuvassa yhteiskunnassa ei tule kysymykseenkään minkäänlainen «puolueeton» sosiaalinen tiede. Oli asianlaita miten tahansa niin on selvää, että valtion palkkaama ja liberaalinen tiede puoltaa aina palkkaorjuutta kun taas marxilaisuus on julistanut leppymättömän sodan tätä orjuutta vastaan. Olettaa tiede puolueettomaksi sellaisessa yhteiskunnassa, jossa vallitsee palkkaorjuus, on yhä naivia kuin olettaa joku tehtailija puolueettomaksi silloin kun on kysymys työpalkkojen kohottamisesta kapitaalin voiton kustannuksella.

Mutta tämä on kaikki vähän. Filosofian ja sosiaalisen tieteen historia osoittaa kyllin selvästi, ettei marxilaisuudessa ole mitään «lahkolaisuutta» siinä merkityksessä, että se olisi jonkunmoinen itseensä sulkeutunut luutunut oppi, joka on kehittynyt syrjässä maailman sivistyksen valtatiestä. Päinvastoin on Marxin nerokkuus juuri siinä että hän antoi vastauksen niihin kysymyksiin, jotka ihmiskunnan parhaat ajattelijat jo olivat asettaneet ratkaistaviksi. Hänen oppinsa oli vain suoranaista välitöntä jatkoa filosofian, taloustieteen ja sosialismin parhaimpien edustajien työlle.

Marxin oppi on täysin pätevä, sillä se on tosi. Se on täydellinen ja selväpiirteinen ja antaa ihmisille eheän maailmankatsomuksen, joka ei sovi yhteen minkäänlaisen taikauskon, taantumuksen tahi porvarillisen sorron puolustuksen kanssa. Se on kaikkien parhainta mitä taloustiede ja ranskalainen sosialismi 18:sta vuosisadalla antoivat ihmiskunnalle..

Näitä kolmea marxilaisuuden alkulähdettä ja samalla perusosaa käymme nyt lyhykäisesti tarkastelemaan.

* * *

Marxilaisuuden filosofia on materialismia. Koko Euroopan uudemman ajan historian aikana, ja erittäinkin 18:lla vuosisadalla Ranskassa, jossa käytiin ratkaiseva taistelu kaikkea keskiaikaista roskaa sekä taloudellista ja henkistä orjuutta vastaan, osottautui materialismi ainoaksi johdonmukaiseksi filosofiaksi, joka oli yhtäpitävä kaikkien luonnontieteellisten opetusten kanssa sekä vihaisi taikauskoa, ulkokultaisuutta j.n.e. Demokratian viholliset koettivat sentähden kaikin voimin «kumota», väheksyä ja panetella materialismia, puolustaen filosofian idealismin erilaisia muotoja, jotka aina tavalla tahi toisella puolustivat tahi tukivat uskontoa.

Marx ja Engels puolustivat ehdottomasti filosofista materialismia sekä alituiseen osoittivat kaikkien tästä perustasta poikkeavien virheellisyyden.

Parhaiden ja selvemmin on heidän katsantokantansa tuotu esille Engelsin teoksissa: «Ludvig Feuerbach» ja «Anti-Duhring», jotka amoin kuin «Kommunistinen Manifesti» kuuluvat jokaisen itsetietoisee työläisen käsikirjoihin.

Mutta Marx ei pysähtynyt18:n vuosisadan materialismiin vaan kehitti filosofiaa edelleen. Hän rikastutti sitä saksalaisen filosofian saavutuksilla, erikoisesti Hegelin systeemillä, joka taas puolestaan johti Feuerbachin materialismiin. Tärkein niistä saavutuksista oli dialektiikka, s.o. oppi kehityksestä sen täydellisimmässä, syvimmässä ja yksipuolisuudesta vapaimmassa muodossa, oppi ihmistiedon suhteellisuudesta, joka heijasti meille aineen alituisen kehityksen. Uudet luonnontieteelliset keksinnöt — radiumi, elektronit, alku-aineiden jakautuminen — vahvistivat suuresti Marxin dialektista materialismia, tehden tyhjiksi porvarillisten filosofien «uudet» vanhaan, lahonneeseen idealismiin palaamispyrkimykset.

Syventäen ja kehittäen filosofista materialismia johti Marx sen päähän asti, sovelluttaen luonnontiedon tietoon ihmisyhteiskunnasta. Tieteellisen ajattelun suurin saavutus oli Marxin historiallinen materialismi. Siihen asti historian ja politiikan käsityksissä vallinneen kaaoksen ja mielivallan tilalle tuli hämmästyttävän kokonainen, järjestelmällinen tieteellinen teoria, joka osoitti miten jostakin yhteiskunnallisesta perustasta, tuotantovoimien kasvaessa, kehittyy toinen paljoa korkeammalla tasolla oleva, esim. maaorjuudesta kasvaa esille kapitalismi.

Samoin kuin ihmistieto hänestä itsestään riippumatta kuvastaa olevaa luontoa s.o. kehittyvää materiaa, samoin kuvastaa ihmisen yhteiskunnallinen tieto (s.o. erilaiset filosofiset, uskonnolliset, poliittiset j.n.e. opit ja kannat) yhteiskunnan taloudellista rakennetta. Poliittiset laitokset ovat taloudellisen perustan päällysrakenteita. Me näemme esim. kuinka nykyisten eurooppalaisten valtioiden mitä erilaisimmat poliittiset laitokset vahvistavat porvariston herruutta proletariaatin sortamisessa.

Marxin filosofia on filosofinen materialismi, kehitettynä päähän asti ja on se antanut ihmiskunalle, erikoisesti työväenluokalle suuret tiedon aseet.

Valkoinen saarto painaa raskaana Suomessa

«Nuoren Työläisen» painaminen estetty Turussa.

Kuten tunnettua, suljettiin kommunistipidätyksien yhteydessä myöskin kaikki kommunistiset kirjapainot ja lakkautettiin niissä esiintyvät sanomalehdet ja muut julkaisut. Tämä määrys ulottui myöskin kommunistiseen nuorisolehteen «Nuori Työläinen».« Mikäli Turun lehdet kertovat, on mainittua lehteä kuitenkin lakkauttamismääräyksestä huolimatta painettu Turussa. Äskettäin takavarikoi etsivä keskuspoliisi sikäläisestä postikonttorista uutta «Nuorta Työläistä», miltei koko painoksen, joka oli painettu «Sosialistin» kirjapainossa. Takavarikoitu painos nousee yli 18,000 kappaleen; kuitenkin lienee ainoastaan kolmisensataa kappaletta siitä ennättänyt päästä leviämään.

Uutisen johdosta U. S. on kääntynyt tiedustelemaan etsivän keskuspoliisin päälliköltä varat. Bangilta asian mahdollisesti aiheuttamia toimenpiteitä. Tuomari Bang on tällöin ilmoittanut, ettei hän vielä ole saanut mainittua lehden numeroa käsiinsä, joten hänellä vielä tähän mennessä ei ollut tietoja siitä, minkä suuntaisia lehden kirjotukset ovat olleet. Näin ollen ei hän myöskään vielä voinut sanoa, mitä toimenpiteitä takavarikointi aiheuttaa.

Sisäasianministeriöstä on ilmoitettu,ettei ministeriö ole, kuten Hbl. eilen kertoi, lähettänyt maaherroille kiertokirjettä, jossa maaherroja kehoitetaan estämään kaikki esiintymiset, joiden tarkoituksena on mielen osoittaminen kommunistipidätysten johdosta.

Viipurissa pidätettyjä passitettu lääninvankilaan.

Viipurissa passitettu lääninvankilaan valtiollisen poliisin pidättämistä henkilöistä A. Mäkeläinen, L. Heinonen, E. J. Jokinen sekä Eva Peräkylä. Lappeenrannassa pidätetty Antti Hiltunen on päästetty vapaalle jalalle.

$4,000 vuosipalkka "tarpeellinen"

Yliopiston pres. prof Creedon varotti oppilaita menemästä naimisiin liian pienellä vuosipalkalla, sanoen: «Älkää menkö naimisiin vähemällä kuin $4,000 vuosipalkalla.» «Yli kaiken», varotti hän, «älkää kirjottako runoja liian usein nuorille naisille».

Professorimme tietää, että perheen kunnolliseen ylläpitoon kuluu Yhdysvalloissa nykyään tämä vuosipalkka ja arvelee, että asiain näin ollen tulee olla menemättä naimisiin.

HALUTAAN OSTAA

hyvä peurakoira. Kirjottakaa osotteella:

O. Kouhi, Raith, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutariniike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkoläherysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 6 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Sudburysta

Osaston työkokous pidetään sunnuntai iltana. Joukolla taas kokoukseen. Muistakaa katsoa jäsenkirjaanne, etteivät vaan jäsenmaksut jäisi jälelle. Uudet jäsenet tervetulleita.

Kesä- ja sunnuntaikouluopettakurssien opettaja Sanna Kannasto pitää viimeisen luennon osaston haalilla tänä- (perjantai-) iltana. Saapukaa joukolla kuulemaan. Alkaa kello 8.00.

Kurssilaisten iltama pidetään tiistai iltana osaston talolla. Tilaisuudessa tulee puhukaan sunnuntaikoulun kurssien opettaja tov. Sanna Kannasto ja kaiken muunkin ohjelman suorittavat kurssilaiset. Siis harvinainen tilaisuus paikkakunnallamme, josta ei kenenkään pitäisi jäädä pois. Pitäkäämme siis ensi tiistai ilta visusti mielesämme.

Ohjelmailtama pidetään Vapaus haalilla ensi lauantai iltana. Muun arvokkaan ohjelman ohella esitetään siellä yksi-näytöksinen huvinäytelmä «Syntinen Enkeli», joka hauskuudessa voittaa kaikki täällä ennemmin esitetyt huvinäytelmät. Ohjelman lopputtua tanssitaan hyvällä harmonikan soitolla. Saapukaa joukolla tähän hauskaan tilaisuuteen.

Rakenustöiden tarkastaja myönsi syyskuun ajalla kaikkiaan 12 rakennus lupaa, joiden yhteen laskettu arvo nousee 33,675 dollariin, josta summasta noin 33,000 tullaan käyttämään uusien rakennuksien rakentamiseen ja 675 dollaria entisten rakennusten korjauksiin ja muutoksiin. Viime vuoden syyskuun ajalla nousi myönnettyjen rakennuslupien arvo vain 12,150 dollariin.

Kauppalamme neuvoston jäsenet, yhtä lukuunottamatta, ovat sitä mieltä, että «jitney ajurin lupakirja tulee antaa jokaiselle hakijalle. Tämä selveni neuvoston kokouksessa viime maanantai iltana kun neuvoston jäsenet äänestivät kahdeksan uuden lupakirjan myöntämisestä ja vain yksi heistä äänesti myöntämistä vastaan. Kokouksessa sanoi yksi neuvoston jäsen esittävänsä lupakirjan hinnan korottamista 25 dollarista 100 dollariin ensi vuonna, jos hän vielä tulee valituksi neuvostoon, etteivät ei-haitut pääsisi harjottamaan «jitney» liikettä.

Itsemurhan teki Selma Aho kotonaan Neelon townshipissä viime lauantai iltana ampumalla revolverilla rintaansa. Hänen miehensä Emil Aho oli illalla mennyt vuoteelle jättäen vaimonsa lämmittämään vettä kylpyä varten. Pienen ajan kuluttua oli hän kuulut pyssyn laukauksen ja noustuaan löysi vaimonsa kuolleena lattialla laukaistu revolveri vieressä. Toht. Howey, jonka Aho haki tapahtumapaikalle, sanoi kuoleman tapahtuneen muutamassa silmänräpäyksessä. Koroneri D. M. Brodie tarkasti ruumiin viime sunnuntaina ja määräsi sen tuotavaksi Sudburyyn, jossa kuolemansyyntutkinto toimitetaan tällä viikolla. Vainaja haudattiin Henryn hautaantoimistolta Eyren hautausmaalle viime keskiviikkona. Tähän mennessä emme ole vielä saanut tietoomme minkälaisen lausunnon kuolemansyyntutkijalautakunta on antanut. Vainaja oli 32 vuoden ikäinen eikä hänen sanota sairastaneenkaan viime aikoina.

Kommunistisen talouden rakentaminen

Tuotantotekniikka ja yhteiskunta-taloudellinen organsatio ovat kaksi eri asiaa. Olkoon esimerkiksi jollain turhan ylellisyystuotannon alalla tekniikka kuinka kehittynyt hyvänsä, ei se hyödytä mitään, kun sosialistista taloutta rakennetaan. Ja päinvastoin tämän tuotannon lopettaminen antaa uutta päänvaivaa: miten sijoittaa vapautuva työvoima? Eikö tätä varten täydy olla valmiiksi varattu paikka- ja yleensä kokonaissuunnitelma? Tai otaksukaamme, että muutamia suurempia kauppaliikkeitä olisi «yhteiskunnallistutettu», ja että niiden yhdistämisen kautta eli paremminkin sen kautta, että niiden sijalle on tullut keskitetympi jakelulaitos, muutamia satoja ihmisiä joutunut toimettomiksi. Mihin nämä sijoitetaan? Toisin sanoen: laitoksia ei voida ilman muuta yhteiskunnallistuttaa sitä mukaa kuin ne näyttävät «kypsiltä». Tässä meitä kohtaa kysymys vapautuvan työvoiman sijoittamisesta. Ottakaamme huomioon, että nämä ihmiset eivät ole kapitalisteja, joille työttömyyden aiheuttama kurjuus voisi olla terveellinen kokea, vaan pikkuporvareja ja osaksi ruumiillisen työn tekijöihinkin kuuluvaa palveluskuntaa. Näitä ihmisiä ei sovi heittää kadulle. Ja menkäämme tästä esimerkistä lähtien edelleen. Työväenvallan ei sovi aiheuttaa uutta työttömyyttä — mutta eikö siis tule ryhtyä myös entistä työttömyyttä poistamaan eli toisin sanoen tältä kohdalta kansantaloudellista anarkiaa lopettamaan? Epäilemättä! Tuotanto täytyy epäilemättä rakentaa alunpitäen työvoiman suunnitelmallisen sijoittamisen pohjalle, muuten joudutaan varmaan täydelliseen kaaokseen — ojasta allikkoon. Asia ei ole sillä tehty, että tuotantovälineet, pääoma, «vähitellen temmataan» kapitalisteilta. Kyllä minun käsittääkseni hallitsevalla köyhälistöllä täytyy olla toisenlaiset koko yhteiskuntaa käsittävät «riitingit», etukäteen mahdollisimman hyvin ja monipuolisesti laaditut kansantaloudellinen suunnitelma, sen täytyy olla valmis panemaan käyntiin tuotanto sosialistisen työperiaatteen pohjalla ja olemassa olevain ja nopeasti luotavien uusien välineiden ja laitosten avulla — pysähdystä ja anarkiaa ei saa syntyä, vaan entinen kurjuus on mahdollisimman nopeasti poistettava. Tämä pakko johtuu siitä, että tässä ollaan tekemisissä ei ainoastaan laitosten ja kuolleiden esineiden kanssa, joiden pakkolunastamisella asia on tehty, vaan ihmisten ja kokonaisten ihmisryhmien kanssa, joiden elämä ja olemassaolo on taloudelliseen toimintaan sidottu. Onhan kapitalistisen suurtuotannon kirous siinä, ettei se ota huomioon työvoiman omistajaa ihmisenä ja yleensä ei tiedä työvoiman järjellisestä sijoittamisesta mitään. Yhtä vähän se tietää kansalaisten tarpeista — sehän vain tuottaa «tavaroita» vaihtoa, markkinoita varten, vähääkään huolehtimatta aiheuttamastaan työttömyydestä, joka sulkee pois kansan enemmistön noilta markkinoilta. Lyhyesti sanoen täytyy köyhälistövallan, jos se aikoo pystyssä pysyä, lopettaa tällaiset «markkinat». Ja tässä suhteessa tilanne ehdottomasti pahenee, jos ilman kokonaissuunnitelmaa käydään «sosialisoimaan» ja taloutta keskittämään, jos toisin sanoen jätetään itse talous suunnitelmatta, kansantalous kapitalistisen anarkian tilalle rakentamatta.

Näitä seikkoja — eli lyhyesti sanoen sitä, ettei kapitalismi jätä kansantalouden alalle valmista perintöä, josta sosialismi voisi suoraan alkaa hallitsemaan, sillä kaikki olisi tehty — ei ole tarpeeksi sosialistisessa valistustyössä huomioon otettu. Vieläkin siis toistettakoon: Vallankumous, jonka täytyy tulla silloin, kun olemassaoleva yhteiskunta on kypsynyt, ei itse luo mitään, se tulee juuri sitä varten, että uutta voitaisiin luoda. Ja jos entinen yhteiskunta ei ole kypsynyt, ei auta mikään. Asianlaista kumousta tarvitaan. Ylipäänsä uuden yhteiskunnan mahdollisuus on vain uuden yhteiskunnan mahdollisuus kapitalistisen vallankumouksen tehtävänä on poistaa esteet, jotta sen pystyttämiseen voitaisiin ryhtyä. Yhtenä sosialismin toteutumisen edellytyksenä on tietysti köyhälistön kypsyys, jota juuri sosialistisen ohjelman toteuttamisessa kysytään.

HALUTAAN

Miehiä katkasemaan ja läjäämään tukkia, kappaleittain. Korkein hinta maksetaan. Hevoset ja niiden ruoka vapaa. Kysykää:
P. J. McAndrew, Sudbury, Ont.

F. M. Stafford, Ltd

Talvi on nyt tulossa

ja myös talvitarpeet käsissä.

KANKAAT HALVIMMAT KUIN KOSKAAN ENNEN. Homespun villakankaat 60 tuumaa leveitä $1.50. Parasta kangasta tehdä lapsille kouluvaatteita ja pukuja naisille.

Myöskin villaleningit $10.00 ylös $30.00, kaikkia kokoja ja monenlaista mallia. Myös takit, suuri valikoima useammista eri kangaslajeista $8.95 ylös $48.00.

Kauniin mallisia hattuja $3.95 ylös $13.50. Tulkaa valikoimaan ajoissa.

Älkää myös unohtako meidän halvennuskellaria, jossa saatte tavarat halvemmalla kuin puolella oikeasta hinnasta.

F. M. Stafford, Ltd

VAPAUS TALOLLA

— esitetään —

LAUANTAINA, TÄMÄN KUUN 6 P.

"Syntinen Enkeli"

Huvinäytelmä 1 näytöksessä.

Myöskin paljon muuta ohjelmaa.

Yleinen tanssi. Oviraha 35 senttiä.

TIMMINSIN

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

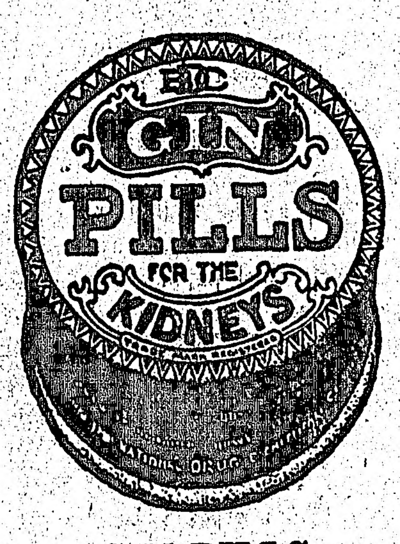

GIN PILLS

on ihmeellinen parantaja reumatismille, lannetaudeille, hermotaudeille ja virtsarakkohäiriöille. 50c. kaikissa apteekeissa ja lääkemyymälöissä.

NAT. DRUG & CHEMICAL CO. OF CANADA, LTD.
Toronto Ont., Can.

HALUTAAN

HALONHAKKAAJIA

6,000 koortia hakkautetaan tänä talvena, maksetaan $2.75 koortilta. Hyvä metsä, hyvät kämpät. Hyväksi tunnettu suomalainen kokki.

STANDARD CHEMICAL CO.
Victor Niemis Camp, Donald.

ILMOITUS.

Otan tehtäväksi hiustyötä, kuten lettiä, rintaneuloja, kellonperiä y. m. Tehkää tilaukset osotteella: L. O. 85 Elm St., Timmins, Ont.
R. TOIVONEN,
Box 237, Timmins, Ont.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Creighton Poikatalo

HUONEITA JA RUOKAA

päivittäin, viikottain ja aterioittain.
Osote: Box 91, Creighton, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN

Hammaslääkäri

Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.
ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Huomaa! Huomaa!

OLEN AVANNUT UUDELLEEN

RÄÄTÄLILIIKKEEN

jossa valmistan ajanmukaiset ja parhaat puvut. — Hinnat huokeat, $35.00 $65.00. Pikainen valmistus. — Työ ja kankaat taataan. — Tervetuloa.

KARL H. KORPINEN

55 Balsam St. Copper Cliff, Ont.

"Nyal"

ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

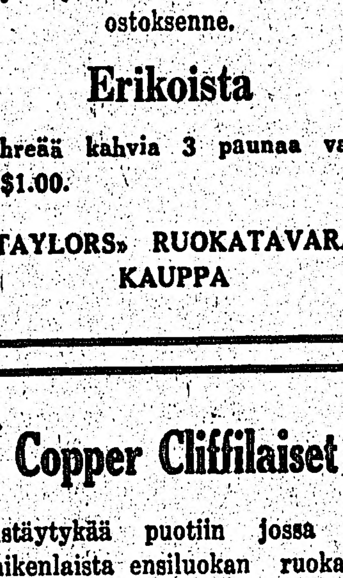

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Red Taxi,

W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

VAKUUTUSLIIKE

WILLIAM HALONEN
Henki-, Tapaturma- ja Palovakuutuksia
Konttoori ja osoite on sama kuin
J. JARVIS,
Asioimisto
Kauppakirjoja, Valtakirjoja, Lakiasioita.
Box 1181, Sudbury, Ont.
Telephone 1112.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä paulotetu, ainoastaan $4.95
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla ainoastaan $6.25
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $15.00
Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukunkuvilla varustettuja.

Tavallinen hammas eli Rakerhammas.

$1.50 kappale.

Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale. Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.

Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.

Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

St. Regis Bakeries

Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries

Box 477 Timmins, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa
S. 302 eli N. 743.

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.